National Library of Canada
Collection Development Branch,
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont. K1A 0n4

PSC / DSP
Received / Reçu

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1384

Nr. 47 (1967) 1987 NELJAPÄEVAL, 19. NOVEMBRIL — THURSDAY, NOVEMBER 19 XXXVIII aastakäik

Rahutused Võrus ja Tartus

Mälestati Vabadussõjas langenuid

Pressiagentuur Reuter andis 11. novembril teate Moskvast, et rahvuslased on Eestis rünnanud vene sõdurite haudu ühes linnas ja teises nõudnud vabadust.

Teadeteagentuur toob ära ajalehes „Komsomolskaja Pravda" ilmunud informatsiooni, mille järgi 21. oktoobri õhtul rahvuslased Tartu kalmistul on lükanud ümber natsi-Saksamaa vastu sõdinud vene sõdurite hauakivisid. Võrus oli kogunenud hulk rahvast, nende hulgas purjus noori, kes hüüdnud lööklauseid nõudes vabadust ja püüdnud segada liiklust. Miilits oli sekkunud ja eesti rahvuslased, nende hulgas juhid Ain Saar ja Argo Männimets, said karistada, teatab ajaleht ilma lähemat informatsiooni andmata.

Reuteri teade märgib Natsi-Sovjeti pakti 28. aastapäeva puhul augustis Eestis, Lätis ja Leedus toimunud demonstratsioone ja lisab, et need kolm väikest riiki olid kahe maailmasõja vahel iseseisvad.

MÄLESTATI VABADUSSÕJAS LANGENUID

Sellele lühikesele Reuteri poolt maailma ajakirjandusele antud teatele, mis põhineb Nõukogude ajalehele, annab lähema informatsiooni Eesti Vabadusvõitlejate Abistamiskeskus Stockholmis, üteldes, et Võru linnas oktoobri teisel poolel toimunud demonstratsiooni põhjustas KGB provokatiivne katse sekkuda kohaliku muinsuskaitse klubi tegevusse.

14. ja 15. oktoobril levitatud Võrus lendlehti kutsumaks inimesi Võru kalmistule mälestama Vabadussõjas langenuid 21. oktoobril kell 18.30. Julgeolekuvõimud soovitanud, et tuleks minna ja muretseda ametlik luba meeleavalduseks. 19. oktoobril käinudki kokkutulekut organiseeriv Ain Saar, kelle töökoht on Restaureerimisvalitsuse Võru osakonnas, luba taotlemas, mida aga kuuldavasti polevat antud. Saar tahtvat koos 11 Võru Muinsuskaitse Klubi liikmega eralduda klubist.

Juba järgmisel päeval, 20. oktoobril, sai Ain Saar koos noore luuletaja Peeter Pugastiga kutse kordusõppustele. Nad olevat toimetatud Tallinna. Kuulduste järgi veel kaks aktiivset inimest.

Enne kokkutulekut olid noored punkarid vabatahtlikult korrastanud Vabadussõjas langenute haudu.

Kutse peale kogunes kalmistule määratud ajaks umbes 1500 inimest.

Miilits oli surnuaia ümber piiranud. Abivägesid olevat toodud Tallinnast ja Pihkvast. Olid kohal helgiheitjad ja koerad. Rahvast võtsid vastu Võru kommunistliku partei esimene sekretär Männiste, KGB ülem Ervin Oras ja üks miilitsa polkovnik (Tallinnast?).

Männiste kutsus rahvast üles minema kultuurimajja, kus toimuvat pressikonverents kell 18. Rahvas aga tahtis surnuaeda pääseda. Algul ei lastud, aga hiljem siiski lasti. Inimesed nurisesid koerte üle, mille järele need viidi minema. Umbes 700 inimest läksid surnuaeda. Süüdati küünlad, lauldi „Kungla rahvas" ja „Mu isamaa on minu arm".

Keegi noor tüdruk pidas kõne langenute mälestuseks. Hõigati „olme loosungeid" toidu ja piima kohta. Miilits võttis kinni ühe tüdruku, võimalik, et see oli just see tüdruk, kes improviseeritud kõne pidas.

DEMONSTRATSIOON

Umbes kell 20 läks 500 inimest

(Järg. lk. 3)

Washington toetab läti rahvuslikku demonstratsiooni Riias

NEW YORK (ME) — Läti Vabariigi aastapäeval, kolmapäeval 18. nov., läti rahvuslikud ringkonnad taotlesid korraldada Riias Vabadussamba juures demonstratsiooni inimõiguste ja vabaduse nõudmistega Helsingi Akti alusel — USA Senat ja esindajatekoda võttis selle toetamiseks omapoolselt resolutsiooni, et Nõukogude asutused mitte ei takistaks märgitud rahvuslikke demonstratsiooni läbiviimist, mis tehti N. Liidu Washingtoni saatkonna kaudu neile teatavaks. Samal ajal on pressi teateil aga Lätis okupatsioonivõimud moodustamas „korrakaitse brigaade", millised pidid takistama 18. nov. demonstratsioonide läbiviimist.

Kanada peab jahti sõjakurjategijatele

Kanada kohtuminister Ray Hnatyshyn ütles, et praegu on hoogsalt käigus tõendite otsimine sõjaku itegudes kahtlustatute kohtu alla andmiseks. Ministeeriumi erikomisjoni poolt on rakendatud 40 ametnikku tõendite otsimiseks 7 maalt. Deschenes'i komisjon tõstis esile 20 kahtlusalust, kelle vastu tuleks kiirelt kohtulikku menetlust alustada.

Endine peaminister P. Trudeau ütles temale esitatud küsimusele vastates, miks tema valitsemise ajal ei alustatud Kanada sõjakurjategijate jälgimist, et temal oli Kanadas palju kasulikumat teha kui hakata uurima 40 aastat tagasi välismaadel toimunud kuritegusid.

maret maiste
maalide näitus
toronto eesti maja väikeses saalis
laupäeval 21. nov. 2–8
pühapäeval 22. nov. 10–2
rahvatantsijad lilled saunalised

University of Toronto &
Chair of Estonian Studies Foundation

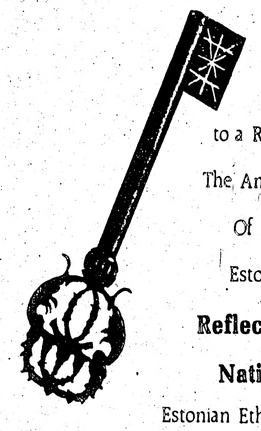

invite you
to a Reception and
The Annual Lecture
Of The Chair of
Estonian Studies
Reflections of a Nation's Fate:
Estonian Ethnography in
Historical Perspective.
By Professor Hain Rebas

Saturday, December 12, 1987
Hart House, University of Toronto
6:00 p.m. Reception Ante Room
7:00 p.m. Lecture in the Great Hall

Pidulik loeng on korraldatud Eesti Õppetooli Sihtasutuse tuluõhtuna.
Toetuse alammäär $50.– (TULUMAKSU VABA).

Pakume veini, võileibu, kohvi ja küpsiseid (alkohoolsed joogid maksulisest baarist).

Eelmüük ja ettetellimine (tingimata vajalik) Tartu College'i büroos 310 Bloor St. W., tel. 925-9405.

Ettetellitud pääsmed võib kätte saada Hart Houses üks tund enne vastuvõttu.

TORONTO EESTI KAMMERORKESTRI
GALA-AVAKONTSERT
pühapäeval, 13. dets. kell 7 õhtul Eesti Maja suures saalis.
Dirigeerib NORMAN REINTAMM
Solistidena kaastegevad: DESIREE MEDRI, MONICA ZERBE, AVO KITTASK ja ARMAS MAISTE
Kavas: PUU, SCHUBERT, MOZART, LOCATELLI, BACH ja RAID
Pääsmed $12.00, pensionärid ja õpilased $8.00, saadaval kohapeal.
• • •
Kontserdile järgneb keskmises saalis
PIDULIK VASTUVÕTT TOETAJAILE
Šampanja, küpsiste ja lõbusa eeskavaga.

Kanada ja NATO:
KAITSE, RAHU ja VABADUS
Peakõneleja: Kaitseminister PERRIN BEATTY
BANKETT: Teisipäeval, 24. novembril Royal York Hotell Kontsertsaalis.
Vastuvõtt kell 6, õhtusöök kell 7.
Osavõtumaks $35.00, EKN'ult 465-2219.
MUSTA LINDI PÄEVA KOMITEE

T. E. AIANDUSKLUBI
neljapäeval, 26. nov. 1987
kell 7.30 õhtul Eesti Majas
Lia ja Erik Hess
JÕULULILLI JA DEKORATSIOONE
Referaat koos demonstratsiooniga.
KÕIK TERETULNUD

Valli Martini nimelise EESTI NÄITEKUNSTIFONDI toetusetondus
Eesti värviline helifilm
TIINA
August Kitzbergi näidendi LIBAHUNT ainetel
Lavastus; Edmund Martin. Originaalmuusika: Taavo Virkhaus.
TIINA: VALLI MARTIN
MARI: OUDI KALM MARGUS: TARVO KASS
ja üle sajapealine tegelaskond.
Filmil on ingiskeelne all-tekst – dialoogide ingliskeelne tõlge.
Etendused: Laupäeval, 21. novembril OISE kinoteatris 252 Bloor West. Algused kell 6 ja 8.30 õhtul.
Toetuspääsmed: $10.-, noored (alla 12) $6.-

SOOME ISESEISVUSE 70- AASTA JUUBEL
Laupäeval, 5. detsembril kell 18.30
Ontario Science Center'is, 770 Don Mills Rd. Toronto
Kavas mh. Suomi-Seura tervitus, Soome valitsuse tervitus, muusikat ja ettekandeid.
Igaüks on teretulnud.
Koho pärast korraldatakse Suomi-Kotis Soome iseseisvuse Juubelivastuvõtt peosaalis. 795 Eglinton Ave. E.
Samal tähistame Toronto soomlaste 100-aasta juubelit.
(Sissepääs tasuta)
TERETULEMAST!
TORONTON SUOMALAINEN EDISTYSLIITTO

A/S EESTI MAJA TORONTOS
UUSAASTA VASTUVÕTU BALL
neljapäeval, 31. dets. 1987, algusega kell 7 õhtul Eesti Majas
ÕHTUSÖÖK VEINIGA • BAAR • EESKAVA – ROSEMARIE LINDAU • TANTS – V. GUSTAVSONI ORKESTER
Laudade ettetellimine ja pääsmete müük Eesti Maja büroos, 958 Broadview Ave. Ilor Tamm – 461-7963

EESTI BAPTISTI KIRIKUS, 883 Broadview Ave. Torontos laupäeval, 28. novembril s.a. algusega kell 1 p.l. – 3 p.l.
KÄSITÖÖDE, VATITEKKIDE, KÜPSETISTE jm.
MÜÜK
VAESLASTE JA VAESTE ABISTAMISEKS vaesiastekodudes Paraguays, Brasiilias, Argentiinas & Põhja-Kanadas jm.
Täname Teid lahke osavõtu ja ülimalt hinnatud kaasabi eest.

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS
JÕULULAAT
Pühapäeval, 29. novembril kell 12 päeval Eesti Maja suures saalis.
KÄSITÖÖDE MÜÜK • LOTERII • EINELAUD
Kõigile teretulemast! JUHATUS

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Pühapäeval, 29. novembril kell 4 p.l.
ADVENT KONTSERT
TEBK koorid, Ch. Kipperi ja V. Puu juhatusel. Solistid.
KÕIK LAHKELT KUTSUTUD!

UUENDAGE „MEIE ELU" TELLIMINE UUEKS AASTAKS.

„MEIE ELU" – „OUR LIFE" – Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6. Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J. USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada. — Tel. 466-0951.

„MEIE ELU" kontor avatud kuulutuste ja tellimiste vastuvõtmiseks: Esmasp., kolmap. ja reedel kl. 9 hm. – 5 p.l., teisip. ja neljap. kl. 9 hm. – 8 õhtul, laupäeviti kl. 9 hm. – 1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $45.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ⓓ USA-sse 1 a. $50.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. Ⓔ Ülemeremaadesse 1 a. $55.00, 6 k. $30.00, 3 k. $20.00. Ⓕ Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $39.00, 6 k. $19.50, 3 k. $9.75. USA-sse 1 a. $48.00, 6 k. $24.00, 3 k. $12.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $93.00, 6 k. $46.50, 3 k. $23.25.

ÜKSIKNUMBER — 75¢

KUULUTUSHINNAD: 1 toll ühel veerul — esiküljel $6.50, tekstis $5.50.

Rammusad aastad on lõppemas

Kas meie elame kreditkaardi peal ja oigame kui maksame? Või elame pangakontol, kus on ikka veel raha, kust tasume oma arveid, küsimata kui kaua? Või oleme lihtsalt õndsas rahus kuna teame, et elamu on makstud ja toiduraha mäikse jätkuvat? Üldiselt paistavad vastused olevat jaatavad, sest meie ei närveeri, ei kiru ega vannu, mis arusaadavalt ei aitaks.

Või on siiski ka neid, kes meenutavad Esimese maailmasõja aegu, mil inimesed läksid oma ostusid tegema, kaasas terve kohvritäis kursis langenud raha, seda eriti sõjaaegsel Saksamaal. Ka sellised mõtted tulevad pähe kui jälgida kursside kõikumisi just siin Põhja-Ameerika mandril kus elame ise. Kõige imelikum on see, et just maailma jõukamal maal — USA-s ja selle järgi ka Kanadas, juhtume elama juba nn. pehme valuuta-aladel, — mis kunagi olid tugevad valuutamaad. Valuuta tugevus on vahepeal üle kandunud Lääne-Saksamaale ja Jaapanisse. Isegi Inglise nael on suutnud hinnas tõusta ja hirmutab USA dollarit oma ostujõuga.

Metropolitan Life julgeb meenutada, et 1961.a. Kanada dollar oli ostujõult väärt kahe aasta eest ainult 27 senti. Vahepealse on neelanud inflatsioon järgmiselt, kui võtta aluseks 1984.a. võrdluses 1974.a. hindadega: toit on tõusnud 98%, majutus tõusis 175%, transport tõusis 124%. Keskmise perekonna kohta oli nende eluliste vajaduste hinnatõus $8.159. Kuid ametlik statistika ei anna selliseid arve eksisteeriva inflatsiooni kohta. Meil endil on püsinud arusaam, et meie elukallidus on viimase kümne aasta jooksul kerkinud kolmekordseks.

Need, kes meist just miljonärid ei ole, peavad isegi mõistma, et inflatsiooni tõttu peame kokkuhoidu tegema. Teiste sõnadega tähendab see elustandardi langemist. Kõige kummalisem on see tunnetus just kõige jõukamal maal — USA-s, kus rahakurss on devalveerunud viimastel nädalatel, ilma et sellest ametlikult räägitakse. See meenutab piibliaegu, mil seitsme rammusa aasta järgi järgnesid seitse näljaaastat, mil rahvas kannatama pidi.

Paistab, et USA rammusad aastad on sedapuhku möödunud.

Kõige selgemini iseloomustab seda aruandeline puudujääk, mis ulatab sadandetesse miljarditesse dollaritesse, mida millegiga katta ei ole. Kuid midagi on juhtunud ka USA väliskaubanduse bilansiga, mis on negatiivseks pöördunud. Negatiivne väliskaubanduse bilanss tähendab seda, et USA on importinud teiste maade (Saksa, Jaapani) luksuskaupu rohkem sisse kui ta on suutnud oma kaupu eksportida.

Teiste maade importkaupu on lepete kohaselt võimata tõrjuda. Neid kaupu ostavad oma inimesed, kes jäävad kurdiks kui peaks riik propageerima omamaa saadusi kasutama. Sest ameeriklane on harjunud kõige paremat kasutama, sest tal on selleks raha jätkunud. Seda mentaliteeti ei pööra nii kergesti ümber kui valitsus seda tahaks. Kanada on propageerinud rida aastate jooksul: „Ostke Kanada omasaadusi." Kui suur on selle ametliku soovituse mõju, selle kohta ei ole keegi aruandeid esitanud. Kuid ka kanadalane ostab parimat küsimata, kes selle kauba on valmistanud või isegi paljuks see maksab.

Seega siis patriootiline appihüüd ei anna koheseid tulemusi. Võibolla võtab reaktsioon aastaid aega enne kui see väliskaubanduse bilansile mõju avaldab. Kuid dollar on pandud allamäge veerema ja seda inertsi ei peata keegi üleöö. On aga õige, et dollar tuleb oma ostujõus stabiliseerida, inflatsioonilised nähted pidurdada ja kaubabilanss tasakaalustada. On loomulik, et nende küsimuste kallal Washingtonis töötatakse ja seda tööd jälgib ka Ottawa.

Üksikisikud on võimetud nende nähete parandamiseks. Kuid üksikisikud saavad oma majandust korda seada, et nende teenitud ja säästetud rahast jätkuks võimalikult pikkadeks aastateks, kuigi ka need summad kord lõpukorrale jõuavad. Tuleb aru saada, et lõbusad mänguaastad on lõppemas ja „nälja-aastad" on ukse taha jõudmas.

V.

Aktuaalsel teemal

Arvatavasti on Kremliga sõbrustaval duetil Brian Mulroney'l ja Joe Clark'il kinnisideeks Moskva plaanidele kaasaaitamine Kanada maksumaksja arvel. Vaevalt millegi muuga on seletatav Aafrika kommunistlike päälikute $667 miljoniga toetamine, nende luksuslike eluviiside jätkamiseks ja kommunismi levitamiseks Aafrika mandril. Kuna sellest summast ei jätkunud kõikide punaste diktaatorite soovide täitmiseks, siis on Mulroney esindajana kommunistlikus Etioopias asuv pastor David MacDonald juba varakult hakanud eeltööd tegema oodatava viljaikalduse ja sellega kaasuva näljahäda ettekäändel sadade miljonite dollarite toetuse saamiseks Kanadalt.

Kindlasti mäletavad veel paljud sama kommunistliku valitsuse toetamist Kanada poolt $80 miljoniga 1985.aasta viljaikalduse puhul, mis vastaste väidete kohaselt oli tahtlikult esile kutsutud oma poliitiliste vastaste hävitamiseks, nagu oli seda omaaegne Josef Stalin i Ukraina põllumajanduse hävitamine kolhoosidesse sundimisel, mille tagajärjeks oli 7 miljoni ukrainlase näljasurm. Kahtlemata toimus Etioopia kolhoosistamine ja ümberasustamine väiksemaks mastaabis, sest ohvrite arv oli ainult 1 miljoni ümber, mille ärahoidmiseks ei mõjunud Kanada abistamine. Samal ajal pidutsesid kommunistlikud päälikud koos Moskva külalistega pealinnas Addis Ababas pühitsedes oma kümnendat võimuletuleku aastapäeva Inglismaalt $400.000 eest ostetud paremat sorti viinadega.

◍

Imestamapanevaks asjaoluks on Poola kommunistliku valitsuse poolt väljakuulutatud rahvahääletus majanduslike uuenduste läbiviimiseks, kuna kommunistlikel valitsustel ei ole kombeks nõusoleku küsimine elanikonnalt oma seaduste rakendamisel ja läbiviimisel. Glasnosti propageerimiseks demokraatlike põhimõtete rakendamisel loodab Kreml eelolevat Poola majandusreformi seadust kavalalt oma kasuks ära kasutada lääneriikide nurina vaigistamiseks elanikkonna vabaduse piiramisel. Kahtlemata on selle propageerimisega davõtte tulemuseks Poola tarbija ostujõu vähenemine, kuna uue seaduse kehtimine annab valitsusele õiguse peale 5000 riikliku järelevalve ametniku vallandamise ja vabama tegevusevabaduse, ka riiklike juurdemaksude lõpetamise tööstustele ja ettevõtetele. Valitsuse juurdemaksu tühistamine põhjustab kindlasti hindade tõusu ja sellega kaasuvat madalamat ostujõudu, mis juba praegu on alla 1975.aasta taseme. Kuigi vaevalt on oodata valijate poolt selle programmi kinnitamist, on Moskva kahtlemata saavuanud oma sihi järjekordseks lääneriikide uinutamiseks vabamate tuultega.

◍

Diplomaatiliste läbirääkimiste tulemusena tagastas Kreml Hamburgi lennuklubile kuuluva Cessna sportlennuki, millega hulljulge 19-aastane sakslane Mathias Rust sooritas oma kuulsusrikka lennu Moskva Punasele väljakule maikuul ja kannab ise selle toimimise eest 4-aastast vanglakaristust. (Lefordovo vanglas Moskvas). Uus omanik, ärimees Wolfgang Rudy Neumann, kavatseb ka tulevikus kasutada $88.000 eest ostetud lennukit rahumissioonideks ja Gorbachovile ja Reaganile saadetavate kirjade kogumiseks Euroopas ning USA-s, milleks vastavad ettevalmistused on juba toimumas.

◍

Kommunistliku Põhja-Vietnami päälikute arvates on järjekordselt 6685 isikut 1975. aastal kommunistide poolt kasvatuselaagritesse saadetud lõuna-vietnamlasest 12-aastase ajupesemise tagajärjel oma ümberkoolituse edukalt lõpetanud ja vabastati armulikult kommunistlikku ühiskonda astumiseks. Hanoi teatel kuulub vabastatute hulka ka 480 endist kõrgemat riigiametnikku. Ametlike andmete kohaselt olevat veel ainult 7000 poliitvangi järele jäänud, keda ei ole suudetud senini ümber koolitada ja on kõlbmatud praegusse ühiskonda tagasiminekuks. Viimane armuandmine on suurimaks samaaegseks poliitvangide vabastamiseks, mis on toimunud kommunistliku Põhja-Vietnami valitsuse poolt peale nende Lõuna-Vietnami vallutamist.

◍

Belgia valitsuse murelapseks on 5,6 miljoni hollandi keelt kõneleva flaami ja 3,2 miljoni prantsuse päritoluga vallooni leppimatus oma kõnekeele lahendamiseks ametlikul asjaajamisel ja see on põhjustanud viimase 25 aasta kestel 33 valitsuse vahetust. Vaidlusttekitavaks on kujunenud 1960.aastast kehtiv kakskeelsuse seadus, mis üldsõnalisena ei määritle kummalegi ametlikuks kasutamiseks täpseid piirkondi ja on sellega alaliseks pahanduse esilekutsujaks. Järjekordseks keeleseaduse ohvriks on hollandi keelt kõneleva kristlik-demokraat Wilfried Marin'i 4-partei koostöövalitsus, kuna see ei suutnud seaduse alusel sundida prantsuse päritoluga väikelinna Les Fourons' linnapead hollandi keele kasutamiseks ametlikul asjaajamisel, vaatamata sellele et linn asub hollandi keelt kõnelevas piirkonnas. Sobivama kandidaadi mitteleidmisel uue valitsuse moodustamiseks anti Martin'ile uuesti võimalus teistkordselt tüliküsimuse lahendamiseks mandaadiga uue keeleseaduse väljatöötamiseks ja parlamendile esitamiseks.

◍

Pikemaajaline võimuvõitlus lõppes ÜRO-le alluva UNESCO direktori koha täitmisel, kui direktori kohale kinnitati 158 liikmesriigi poolt organisatsiooni juhatuse esitatud kandidaat, endine Hispaania haridusminister Frederico Mayor. USA süüdistas endise direktori, Senegali päritoluga Amadou M'Boe'd lääneriikide venulikkuses ja nendelt saadava toetuse kasutamises ainult kommunistlike riikide hariduse ning kultuuri programmideks ja lõpetas protestiks UNESCO toetamise 1984. aastal, millele järgnes aasta hiljem Inglismaa. Kahe suurriigi toetuse kaotamine, mis ulatus kogusummas $150 miljonile aastas, mõjus tunduvalt UNESCO eelarvele ja põhjustas läänesõbralike riikide nõudmise M'Bow lahkumiseks direktori kohalt millisel ametikohal M'Bow oli olnud oma kommunistlike sõprade toetusel viimased 12 aastat. Esialgselt nõustus M'Bow oma ametiaja lõpul tagasiastumisega, kuid oma aafrika kommunistlike sõprade nõuandel ei keeldunud oma kanditatuuri esitamiseks uueks 6-aastaseks perioodiks hästitasuvale ametikohale, mille $150.000 aastapalgale lisandub vaba luksuskorter Pariisis UNESCO peakontori ülemisel korrusel. Mayor'i kinnitamisele uueks UNESCO direktoriks, aitas kahtlemata kaasa Moskva meelemuutus oma endise soosiku M'Bow toetamise keeldumisel, kartusega tema uuesti valimisel endale suuremaid maksukohustusi USA ja Inglismaa edasiseks eemalejäämisel organisatsiooni toetamisel. Esialgu ei ole veel USA-l ja Inglismaal kavatsust UNESCO-ga uuesti ühinemiseks.

Kommunistliku Põhja-Vietnami H. KIVI

TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6
Ühenduses on jõud

Kinnisvara laenud 10.25%
Isiklikud laenud alates 11.50%

Informatsiooniks helistage 465-4659

Pank avatud esmasp.–reedo 10.00–3.00
Teisip. ja neljap. õhtuti 5.30–8.00
Laup. 10.00–1.00

Moskva lükkab edasi fosforiidi kaevandamise Kabalas

STOCKHOLM (EPL) — Fosforiidi kaevandamine Pandivere aladel hilineb mõne aasta võrra. Seda teatab ametlik okupatsioonivõimu uudistebüroo „Eesti Telegraafiagentuur", ainult teises sõnastuses. Samas tunnistatakse aga, et „vabariiklikul valitsusel" ehk Eesti NSV Ministrite Nõukogul mingit otsustamisõigust ega vetoõigust selles osas pole.

Moskvas on otsus vastu võetud Riiklikus Plaanikomitees, et mitte sel sajandil alustada kaevandamist Rakvere maardlas. Kuigi eesti „valitsus" soovitas ka, et mitte Toolses alustada kavandatud ehitus- ja montaažitööd. Selle kohta ei ütle Riiklik Plaanikomitee refereeritud vastuses midagi. Enne kui me teeme kokkuvõtlikud järeldused neist segastest ja taktikalistest otsustest, refereerime siiski neid ka sõna-sõnalt, et näidata kuivõrd ebamäärased need on. Referaadis lähtume ETA telegrammist, mis avaldati kompartei organis „Rahva Hääl" 9. septembril:

P. MELNIKU SELETUS

„ETA korrespondent palus Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe asetäitjal, vabariikliku fosforiidikomisjoni esimehel P. Melnikul kõnelda asjade praegusest seisust.

„Eesti NSV valitsus hoiab kontrolli all kõiki fosforiidi kasutuselevõtuga seotud ettevalmistustöid ning teeb alati üldsusele teatavaks, kuidas need kulgevad. Tuletan meelde, et käesoleva aasta aprilli lõpus arutati nn. fosforiidiküsimust Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi ja EKP Keskkomitee büroo istungil. 29. mail, Eesti NSV Ülemnõukogu üheteistkümnenda koosseisu V istungjärgul, käsitleti seda taas. Rõhutati, et kaevanduse projekteerimist ei tohi alustada enne, kui on olemas usaldusväärne prognoos kõigi keskkonnamuutuste kohta. Eesti NSV Ülemnõukogu otsusega 29. maist 1987 tehti Ministrite Nõukogule ülesandeks jätkata Rakvere fosforiidileiukohaga seotud kompleksuuringute korraldamist. (. . .) Praegu ei ole veel ei Kabalas ega Toolsel loodud võimalusi nende nõuete täitmiseks.

(. . .)

Reaalselt väljendus niisugune seisukoht selles, et Eesti NSV Ministrite Nõukogu ei kooskõlastanud NSV Liidu Mineraalväetisetootmise Ministeeriumi ettepanekuid nende kahe leiukoha hõlvamise kohta ning soovitas Toolsel ja Rakveres ehitus- ja montaažitööd neist välja jätta. Peale selle tegime ettepaneku Eesti kirdeosa fosforiidi- ja põlevkivibasseini täiendavalt teaduslikult uurida.

25. augustil toimus NSV Liidu Riiklikus Plaanikomitees nõupidamine, kus võeti vastu meie ettepanek Rakvere kaevandust sel sajandil mitte käiku lasta."

OTSUS TEHAKSE MOSKVAS

Tekstist võime järeldada:

— et vabariigi „valitsus" ei saa otsustada fosforiidikaevandamise kohta, tekstis räägitakse „valitsuse" soovitustest ja ettepanekutest (varem on „peaminister" Bruno Saul kinnitanud, et vabariiklik valitsus teeb lõpliku otsuse)

— et otsused tehakse Moskvas

— et vabariiklik tasemel 1983. aastal tehtud otsus Toolsel kaevandamist mitte alustada enam ei kehti, vastupidi võib kaevandus käiku minna enne sajandivahetust

— et Kabala kaevandus lükkub mõne aasta võrra edasi (esialgsete plaanide kohaselt oleks see saavutanud täie võimsuse 1999. aastal, kui kaevandust sel sajandil käiku ei lasta, lükkub see vähemalt ühe aasta võrra edasi

— et kogu otsus on tehtud taktikalistel põhjustel inimestele puru silma ajamise eesmärgiga

— et võitlus fosforiidi kaevandamise vastu peab jätkuma!

ÜLO IGNATS (EPL)

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Vastuseks R. Ollinole

R. Ollino annab vale pildi, väites, et Austraalia Eesti Seltside Liidu (AESL) juhatuse ja Balti Nõukogu seletuse mitte avaldamine „Meie Kodus" on siinses eestlaskonnas põhjustanud lahkarvamisi natsijahi küsimuses. 24. juuni 1987.a. „Meie Kodu" numbris leidub leheküljeline kirjutus Liidu juhatuselt: „AES Liidu seisukohti „sõjakurjategijate" jahis Austraalias". See väga pikk seletus ei ole lahkheli leevendanud, ning see ei lahene senikaua kui püsivad natsijahti pooldajate ja mitte pooldajate põhimõttelised (või nende puudumisest tulenevad) ilmavaadete lahkuminekud.

Lahkheli tõelise põhjuse annab R. Ollino tegelikult ise lauses: „. . . Selles (Pressi Release'is) NÕUSTUTI juutide ettepanekuga, et kui leidub tõelisi sõjakurjategijaid, siis tuleks neid erapooletute kohtute poolt uurida, kus kõik süüdistavad tõendid tuleksid läbivaatamisele." (Rõhk T.K.)

See, et meie juhtkond pooldab natsijahti, nii nagu R. Ollino eelnevast lausest selgub, põhjustab lahkarvamisi! Ka ei näi juhtkonna liikmeid häirivat see, et süüdistusmaterjalid pärinevad Nõukogude Liidust.

Ükskõik millisest vaatevinklist vaadatuna, on natsijaht kui niisugune, ülekohtune ja väärib kõige kibedamat hukkamõistmist ja protestide valangut! Miks on ainult Ida-Euroopast pärinevad kommunismi ohvrid oletavad „süüalused", kuigi sõjaaegseid kuritegusid sooritasid kõik pooled? Võiks vaid ühe näitena ette tuua jaapanlaste jubedaid tegusid austraalia sõjavangide ja tsivilistide kallal. Tänapäeval müüakse jaapanlastele massiliselt maad ja peetakse parimaid ärisuhteid, kõik endine on ununenud. Ometi omamaalastele osaks saanud kahjustusi kõrvale jättes hakatakse nüüd taga kiusama inimesi, kes tuhandete kilomeetrite kaugusel, üle neljakümne aasta tagasi julgesid kommunismile vastu hakata. Sellel ei olnud siis, ega ole nüüd, Austraaliaga midagi tegemist!

R. Ollino jutt riigiorganite „lubadustest" on naljakas. Kasvõi juba selle pärast, et Liidu juhatus ega Balti Nõukogu pole mingisuguses „nõudmiste" esitamise positsioonis. Kõik see, millega R. Ollino uhkustab kui suurte saavutustega, on tühine vaenlasele loovutatud põhimõtteliste ja taktiliste võitude kõrval! Selliste lubaduste traditsiooniline koht on tavaliselt põrandavaiba serva all, kui ülukorrad ja sionistid seda nõuavad.

R. Ollino halvustavad sõnad „Meie Kodu" ja selle peatoimetaja arvel on täiesti õigustamatud ja eriti AES Liidu abiesimehe poolt — häbiväärsed! „Meie Kodu" on rahvuslikult häälestatud, hästi toimetatud ja sisukas pagulaseestlaste häälekandja. Iga lugeja võib selles igal ajal ise veenduda.

TRIINU KARTUS

Moskva parteijuht tagandati

Kommunistliku partei Moskva osakonna juht Boris Jeltsin tagandati Moskva komitee sekretäri kohalt. Boris Jeltsin esines hiljuti partei üleliidulises keskkomitees terava kriitikaga Gorbatshovi poliitika suhtes, väites et Gorbatshovi reformid ei ole kaugeltki küllaldased ja ei ole sent midagi andnud rahvale. Gorbatshov esines siis terava kõnega Jeltsini vastu, millele järgnes Jeltsini vallandamine. Gorbatshov süüdistas Jeltsinit, ei ta on seadnud isiklikud ambitsioonid kõrgemale parteihuvidest.

TEEME
VÄRVIMISTÖÖD SOODSA HINNAGA
Tel. 756-4654

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
Eesti Rahvuslaste Kogu

Arved Viirlaid kutsuti osa võtma „Pariisi foorumist"

„Pariisi foorumist" inimõiguste teemal, mis on korraldatud vastukaaluks märtsis toimunud „Moskva rahufoorumile", kutsuti osa võtma ka Eesti P.E.N. Klubi esimees, kirjanik Arved Viirlaid Torontost. Korraldajateks on Prantsuse P.E.N. Klubi, ajakiri „Continent" ja „Resistant International" inimõiguste ministri Claude Malhuret' patronaazhi all. Sponsoriteks on veel „Foundation of Resistance" USA-s ja „Free University" (Washington). Arved Viirlaid koos abikaasaga sõitsid Pariisi teisipäeval ja jäävad sinna nädalaks. Pariisi foorum „Beyond Frontiers" toimub 19-21. nov.

ROYAL LEPAGE
Royal LePage Real Estate Services Ltd. Realtor
1176 Yonge Street
Toronto, Ontario
TELEFONID:
kontoris 961-4444
kodus 921-3245
PRESIDENT'S GOLD AWARD
ESINDAJA:
ANNE LEIUS

Teie tellimisele
KÕIGE PAREMAD PIPARKOOGID
KÕIGE SOODSAMAD HINNAD
T.E.R.R. „Kungla" ettevõte
Puhastulu rühma liikmete osavõtu kulude katteks ESTO '88 Austraalias.
Helistage tel. 920-8178 või 699-1979
250 g/$2.75

R.R.S.P.-d, R.R.I.F.-id ja AASTARENDISED.
Head investeerimise võimalused.
Nõuandmine tunnitasu alusel.
TARVO TOOMES
MONEYSTRAT INC.
Tel. 495-6805 ehk 968-1444

EÜSL-i esinduskogu kinnitas kahe liikme väljaheitmise otsuse

Eestlaste Keskkomitee Saksa Liiduvabariigis esinduskogu koosolekul kinnitati kahe liikme väljaheitmine. Keskorganisatsiooni korraline aastakoosolek peeti 3. oktoobril Münsteris kõigi 12 Esinduskogu liikme osavõtul, neist kaks volitustega ja kaks sõnaõigusega kandidaati.

„Meie Elule" saadetud informatsiooni järgi avas koosoleku esimees Joh. Västrik, juhatajaks valiti Ülo Semmel ja protokollijaks Villu Laidsaar. Tervitusi tõi Euroopa Büroo ja selle juhataja Viktor Lepiku nimel Linda Pärtel ja Noorte maleva poolt maleva juht Ülo Semmel. Kirjaliku tervituse oli saatnud eestlaste huvide kaitsja Elmar Reisenberg.

VÄLJAHEITMINE

Edasi üteldakse informatsioonis: „Järgmise päevakorra punktina oli Keskkomitee ja Aukohtu otsuse kinnitamine kahe eesti ühiskonnast väljaheidetu osas. Nimelt olid need kaks isikut, kelledest ajakirjanduses juba varemalt juttu, saanud vormivea tõttu saksa kohtus oma õigused tagasi, kusjuures põhjusena toodi, et nad polevat saanud ennast süüdistuste vastu kaitsta. Muide saksa kohtul ei ole kunagi õigus tungida kaebuste sisusse, vaid vaatab ainult, kas väljaheitmisel on käidud seadusepäraselt.

Tingituna ülaltoodust, kutsus siis EÜSL-i aukohus asjaosalised kahel korral aukohtu ette, et nad saaksid süüdistuste osas seisukohta võtta ja end kaitsta. Kuna viimased ei ilmunud aga aukohtu istungitele, et end kaitsta, otsustas aukohus asjaosalised heita meie ühiskonnast järjekordselt välja. Nüüd kutsus ka esinduskogu omakorda süüalused oma koosolekule, kuid ka siin ignoreeriti kutset. Peale aukohtu esimehe sõnavõttu ja süüdistusi, kinnitas esinduskogu ühehäälselt varemalt langetatud Keskkomitee kui ka nüüd aukohtu otsuse kõneall olevate isikute väljaheitmiseks siinsest eesti ühiskonnast.

◍

Koosoleku kirjeldusele lisatud ärakirjadest nähtub, et teade väljaheitmise otsusest oli 4. oktoobril saadetud dr. Olgred Aule'le ja Juku Pent'ile.

ARUANDED

Keskkomitee sekretär-raamatupidaja V. Laidsaar luges ette möödunud aasta Esinduskogu koosoleku protokolli, mis kinnitati. Samuti kinnitati möödunud aasta kassa- ja tegevusaruanne. Revisjonikomisjon revideeris raamatupidamist ja asjaajamist kaks päeva ja leidis selle kõigiti korras olevat ning tegi koosolekule ettepaneku aruanne kinnitada, avaldades ühtlasi tänu raamatupidajale korraliku asjaajamise eest ja samuti tänu esimehele, kes andis omakorda seletusi vajaduse korral.

Tegevusaruande osas oli möödunud aastal suurimaks ürituseks Euroopa Eestlaste IV Laulupeo läbiviimine Heidelbergis, mis kõigiti õnnestus ja mis on jäädvustatud hea kriitika osaliseks saanud laulupeo albumis.

Vaadati läbi 1988. a. eelarve ja võeti vastu sama aasta tegevuskava. Siin on suurematekş üritusteks laiaulatuslik E.V. aastapäeva tähistamine 27. veebruaril Kölnis, siis töö- ja kultuuripäevad koos Noorte Malevaga 29. aprillist kuni 1. maini Bad Bodesbergis, Annabergi lossis, kultuuripäev Põhja- ja Kesk-Saksamaa osas 11. juunil Bocholtis ja samane kultuuripäev Lõuna-Saksamaa osas 11. juunil Bocholtis ja samane kultuuripäev Lõuna-Saksamaa osas sügisel Stuttgartis.

Kuna tuleva aasta sügisel lõpevad käesoleva esinduskogu volitused, tuleb valida siinsel eesti ühiskonnal XI Esinduskogu. Valimised otsustati viia läbi septembri teisel poolel lõpupäevaga 4. oktoober 1988. Valimiste peakomisjoni valiti Helmut Kangur (Springe), Valter Premet ja Linda Kukk (Münster). Valimiste Peakomisjoni asukohaks jääb Münster. Valimiste Peakomisjoni kuuluvad seega samad isikud, kes viisid läbi ka käesoleva Esinduskogu valimised 1984. aastal.

KINNISVARA BERLIINIS

Läbirääkimistel andis abiesimees Ed. Bergmann põhjaliku ülevaate siinsele eesti ühiskonnale pärandatud kinnisvarast Berliinis, mida ta käis kontrollimas, leides selle raamatupidamise olevat eeskujulikult korras, mida kinnitas ka hiljem revisjonikomisjon. See kinnisvara tuli siinsele eesti ühiskonnale tänu ainult Keskkomitee esimehele tema abivalmiduse ja usalduse tõttu pärandaja vastu, kes oli varemalt selle kinnisvara määranud testamendiga saksa ühiskonnale ja mida siis koheselt peale pärandaja surma tahtsid mõned tookordsed juhtivad tegelased koheselt likvideerida.

Lõppsõnas tänas esimees kõiki koosolekust osavõtjaid ja avaldas lootust, et senised Esinduskogu liikmed kandideeriksid jällegi tuleval aastal järgmise Esinduskogu valimistel, et jätkata meie vastutavat tööd Eesti Ühiskonna hääks ja kasuks. Meie teame, et ühiskondlik töö on tänamatu töö, kuid ka meie kodumaa ja seal kannatav rahvas nõuab vabadusvõitluseks seda panust.

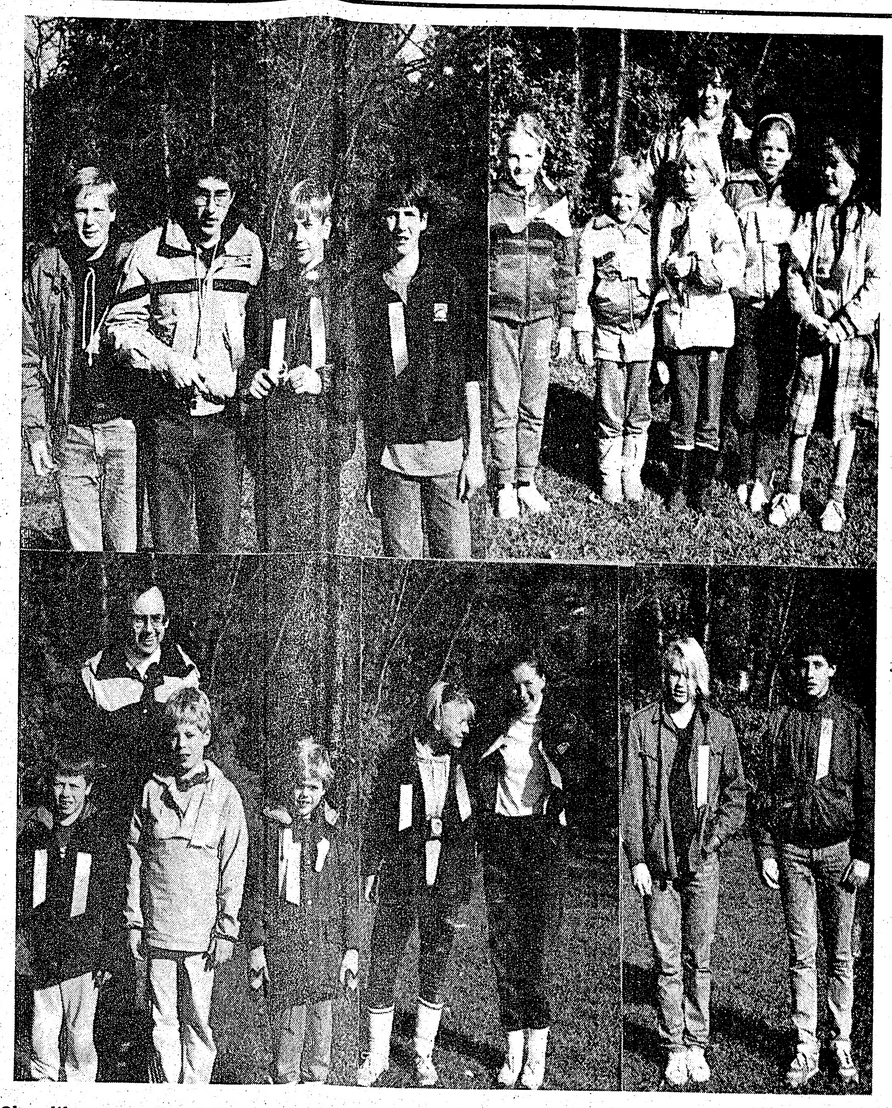

Skautlike noorte orienteerumisvõistluste võitjad grupid. Ülal, vasakult – skaudid Kalevi lipkond: Tarmo Remmel, Arvo Laansoo, Heikki Novek, Eero Laansoo. Hellakesed Rajaleidjad: Karin Marley, Lianna Vähi, Skai Raamat, Tiiu Martin, Laine Raudsepp. Taga juht Lisa Kald. All – Hundud Lembitu valge pesa: Andres Sehr, Erik Lepik, Karl Berzins. Taga juht Enno Agur. Vanemgaidid Rajaleidjad: Marja-Leena Roos, Elle Palumäe. Vanemskaudid Lembitu lipkond: Tarvo Puust, Sven Linkruus. Foto – H. Raigna

Skautlike noorte orienteerumisvõistlused

Skautlike noorte orienteerumisvõistlused peeti laupäeval 7. novembril algusega kell 10 h. Morningside Park'is Scarborough's.

Võistluste üldkorraldajaks oli Maleva spordijuht Arvo Oiling ja abiks Margus Tae. Võistlusradade korraldajaks ja ajamärkijaks Alrik Meipoom. Hundude ja hellakeste raja pikkus 2,375 km kuue märgiga. Skautidel ja gaididel 2,725 km seitsme märgiga. Vanemskautidel ja vanemgaididel 2,945 km seitsme märgiga. Rajad olid seekord raskemad eelmistest aastatest. Kõikidel gruppidel oli üks märk 60-70 m kõrgel mäeharjal, kus ülesronimine ja allatulek nõudis palju osavust ja aega. Võistlustest võttis osa 75 võistlejat. Korraldajaid, koos hundude ja hellakeste juhtidega, oli 25. Tulemused kujunesid järgmiselt: HUNDUD — 1. Lembitu valge pesa: Andres Sehr, Erik Lepik, Karl Berzins. Juht Enno Agur. 2. Kalevi roheline pesa: Priit Roosenberg, Heikki Jaason, David Byers. Juht Margus Tae. 3. Kalevi must pesa: Eerik Kottemaa, Martin Luud, Mart Tuvikene. Juht Paul Jäemets.

HELLAKESED — 1. Rajaleidjad: Karin Marley, Lianna Vahu, Skai Raamat, Tiiu Martin, Laine Raudsepp. Juht Lisa Kald. 2. Põhjala Tütred: Merike Kolga, Ann Rebas. Juht Kristi Laansoo. 3. Põhjala Tütred: Talvi Hess, Kadri Uukivi, Kersti-Lia Kuutan. Juht Merike Purje.

SKAUDID 1. Kalevi lipkond: Tarmo Remmel, Arvo Laansoo, Heikki Novek, Eero Laansoo. 2. Lembitu lipkond: Reimar Ratnik, Robert Arro, Peeter Musta 3. Lembitu lipkond: Randar Puust, Edie, Kalikorm, Killi Lilias.

VANEMSKAUDID 1. Lembitu lipkond: Tarvo Puust, Sven Linkruus. 2. Lembitu lipkond: Robert Kruus, Sven Kalep.

GAIDID 1. Põhjala Tütred: Ingrid Laar, Ingrid Silm. 2. Segagrupp: Katrin Hiir, Rajaleidja, Kersti Pikk, Põhjala Tütar. 3. Põhjala Tütred: Leonita Karonen, Monika Medri, Katy Lepik.

VANEMGAIDID 1. Larja-Leena Roos, Elle Palumäe.

Auhindadeks olid lindid. Võistluste sekretariaat: Jüri Laansoo, Maimu Nõmmik, Toomas Kald, Ilmar Kütt, Ingrid Kütt ja Linda Kolga, Rikkaliku toidulaua eest hoolitsesid Evi Novek ja Eda Loo. Võistluste korraldus oli väga hea. Ilm oli enamuses päikesepaisteline, hommikul jahedavõitu, kuid hiljem soojenes.

H.R.

Eestis ei ole avalikkust

„Toronto Star" avaldas 16. novembril silmapaistvalt EKN-i juhatuse liikme, Mati Epneri lugejakirja „Eestis ei ole avalikkust" („Glasnost doesn't exist in Estonia"), milles M. Epner ütleb, et olukord Eestis on kõike muud, kuid ilma avalikkuseta. Ta kirjeldab praegust olukorda Eestis lähemalt seitsmes punktis ja tõstab eriti esile, et igasugune Eesti külastamine ja ka hotellis peatumine toimub rezhiimi kindla kontrolli all. Eestit külastaja ei saa näit. Tallinnas linnavaatamist teha mõne sugulase või sõbra eraautos, vaid see peab sündima ametlikus autos ametliku giidi saatel.

Taliolümpia tuli saadeti Kreekast Kanadasse

Olümpiatuli tuleval aastal taliolümpia pidamiseks Calgarys, anti pühapäeval Kreekas, muistsete Kreeka olümpiamängude asukohas, üle Calgary taliolümpia esindajaile, Olümpiakomitee esimehele ja Calgary linnapeale, selle kohale viimise korraldamiseks. Olümpiatuli võeti kohapeal päikesekiirgusest, viidi sealt Ateenasse ja toodi lennukil teisipäevaks St. Johnsi Newfoundlandil. Olümpiatule vastuvõtmisel Kanadas viibisid ka peaminister Mulroney ja Newfoundlandi peaminister Pickford. Olümpiatulel Kreekast tuleb läbida 17600 km (11000 miili) Calgarysse jõudmiseks. Kanadas viivad teatejooksu korras olümpiatule St. John'sist Calgarysse 7300 tulejooksjat, joostes läbi kogu Kanada Loodeterritooriumini välja ja sealt Calgarysse. Taliolümpiamängud Calgarys algavad veebruaris.

Rahutused . . .

(Algus esiküljel)

kolonnina Võru parteikomitee poole, et nõuda Ain Saare ja tüdruku vabastamist. Sinna jõuti umbes 20.30. Männiste püüdis neid seal laiali saata. Saar ja tüdruk olevat juba Tallinnas. Parteikomitee maja loobiti pudelitega.

Tüdruk lasti lõpuks vabaks. Nõuti veel Peeter Pugasti vabastamist.

Männiste väitis, et Pugasti vabastamine olevat sõjakomissariaadi asi. Rahvas liikus sõjakomissariaadi ette kolonnis. Ümberringi seisid miilitsad. Rahva meeleolu oli rahulik. Purjus inimesi ei olnud. Sõjakomissariaadi aknad löödi kividega puruks. Nõuti äraviidute vabastamist, kuid keegi sõjakomissariaadist ei vastanud. Miilits vahele ei seganud.

See kõik toimunud õhtul üheksakümne paiku. Seejärel läks rahvas laiali.

Kalmistul esinenud ka sini-must-valge lipp. Olevat toimunud televisioonibussist ülekanne Tallinna.

Võru muinsuskaitseklubi on koostanud märgukirja partei propagandaosakonnale ja kohalikule ajalehele, kus peetakse kõike võimude süüks.

Võru KGB ülem käinud varem, 14. oktoobril, klubi presidendi Ants Pindise juures ja pakkunud talle kõiksugu võimalikku koostööd, millest Pindis keeldus. Nädal hiljem olevat KGB ülem väitnud, et ta juba siis teadis ettevalmistavast meeleavaldusest. Klubi näeb selles kuritahtlikku provokatsiooni enda suhtes, sest osal lendlehtedel olnud allkirjaks „Võru muinsuskaitseklubi". Rahvamalevlastele olevat koguni jaotatud klubi liikmete nimekirjad.

ROYAL LEPAGE
REAL ESTATE SERVICES LTD., BROKER
1213 Bayview Ave., Toronto, Ont. M4G 2Z8
Esindaja
MAI SAARNA
Tel. kontoris 424-4900
kodus 751-1296

INTRA Independent Travel Retailers Associated
Your Host Travel Agency (1986) Ltd.
Eestlasest omanik
MIRIAM ISBERG-ANDERSON
Professionaalne ja sõbralik nõuanne igasuguste puhkuste, äri- või maailmareisude tegemisel.
(416) 298-2160
Küsida omanikku.
Woodside Square Mall, 1571 Sandhurst Circle Scarborough, Ontario, Canada M1V 1V2

HILLSIDE BAKERY
and Delicatessen
2851 Lawrence Ave. E., 261-2238
(Hillside Plaza Brimley nurgal)
Saadaval — SOOME PAGAR
pagarisaadused ja delikatessid, soome kardemonisai, sepik ja rukkileib. Maitsvad tordid ja muud kohapeal küpsetatud euroopamaitselised pagarisaadused. ◍ Spetsiaal tordid ja sünnipäeva kringlid tellimise peale. ◍ Euroopa delikatessid, konservid, juustud, suitsusingid, suitsuribid ja soolaheeringad. ◍ Suitsukalkunid tellimise peale.
Omanik ÅKE SAARINEN

JÕULUKINGIKS
VIDEOLINDID
EESTI KULTUURIPÄRANDI KLUBILT
Hinnad: Kalurineiu – $55.00, $2.00 saatekulu
Teised lindid á $50.00, $2.00 saatekulu
EESTI KULTUURIPÄRANDI KLUBI
132 Humbercrest Blcd., Toronto, Ont. M6S 4L3. Tel. 762-5329
Soovin osta järgmisi videolinte: VHS või Beta (märkida)
KALURINEIU (operett)
RUMMU JÜRI (näidend)
ESTO 84 Üldlint
RONGIKÄIK (ESTO 84)
NEEM JÄRVI KONTSERT (ESTO 84)
MAAILMALAAGER EESTI LIPP
LAULUPIDU (ESTO 84)
LAULUPIDU HEIDELBERGIS (1986)
RINGREIS EUROOPASSE (1986)
Nimi .....
Aadress .....
.....
Lisan tseki $ ..... (EKpK nimele)

KORTERITE ÜÜRE SAAB 1988. AASTAL TÔSTA AINULT 4.7 PROTSENTI.

Korterite üüre saab 1988. aastal tôsta ainult 4.7 protsenti. Rohkem ei saa korterite omanikud üüre tôsta ilma Ministry of Housing loata. Korterite üüre saab tôsta ainult üks kord iga 12 kuu jooksul.

4.7 protsendiline määrus on maksev kôikide korterite üüride kohta 1. jaanuarist 1988 kuni 31. detsembrini 1988.

1987. aasta 5.2 protsendiline üüride tôstmise määrus on kehtiv kuni 31. detsember 1987.

Üüride tôstmine kôrgemale kui määratud protsent, ilma et korteri omanik saab selle jaoks eriloa Ministry of Housing'u käest, on seaduse vastane. Juhtudel kus korteri omanik küsib selle jaoks luba on üürnikul ôigus korteri omaniku sooviavaldust uurida ja esitada oma arvamust enne kui otsus tehakse.

Rohkem informatsiooni selle kohta on saadaval kohalikkude üüride kontroll-agentuuridelt (millede telefoni numbrid leiate telefoni raamatu sinistel lehekülgedel) vôi Ministry of Housing kaudu. Kui on kaugekône, küsida operaatori käest Zenith 96000 numbrit. Toronto elanikud vôivad helistada Rent Review Information Centre'ile 585-2838.

Ontario Minister of Housing Hon. Chaviva Hosek

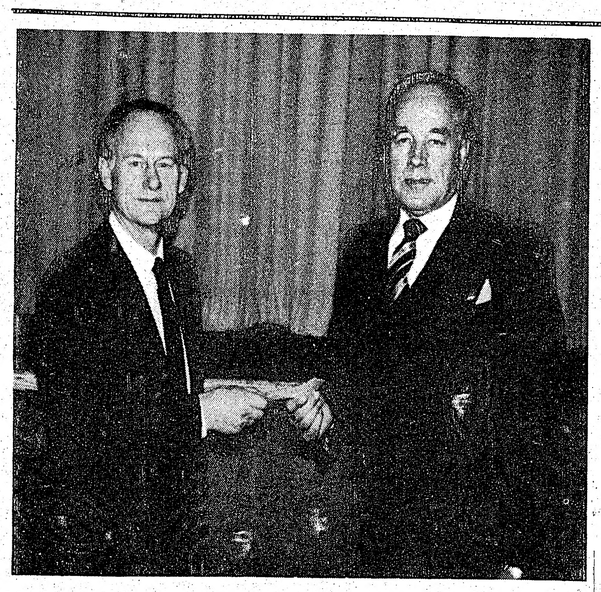

Maakondade toetuse üleandmine Toronto Eesti Majale. Vasakult – Maakondliku Esinduskogu esimees Johannes Vihma ja Eesti Maja esimees Osvald Piil. Foto — Ervin Aleve

Maakondadelt Eesti Majale 2500 dollarit

Rahvustoitude pärastlõuna Eesti Majas

Pühapäeval, 8. novembril korraldas Maakondlik Esinduskogu Toronto Eesti Majas rahvustoitude pärastlõuna. See üritus oli mõeldud möödunud talvel alanud ja alles paar nädalat tagasi loenguga „Pidulaud läbi aegade" lõppenud eesti rahvustoitude valmistamise kursuse lõppakordiks.

Kursuse lektoriks oli Hilja Jukkum, kes oli ka koostanud pärastlõuna toidukava. Ettekandjaina manööverdasid oskuslikult laudade vahel mustvalges riietuses kursuse lõpetanud daamid, kellede teenimise kiirus ei jäänud sugugi maha „Royal York'i", „Astoria" või „Kuld Lõvi" ehkutselisest personalist.

Einest võttis osa 190 inimest. Istuti ümmarguste laudade ääres. Meeleolumuusika eest hoolitses August Tuvikene oma kaaslastega. Teadustas ja söögipalve luges Ervin Aleve.

Toidukava kohaselt serveeriti kapsa-oasuppi härjalihaga Harglа viisi, mille juurde oli maarahva rukkileib võiga. Peatoiduks oli suitsuliha kärutädi pudruga ehk mulgi kämmiga (mõnel pool Eestis kutsuti seda ka „poolvillane"). Juurde anti Läänе-Saare notti. Salatiks olid pikantsed hapukurgid ja punastav salat.

Enne magustoidu serveerimist, milleks oli kohev roosamanna, rääkis Hilja Jukkum lühijutu eesti leivast.

Laudadele toodi oakohvi, kuid saadaval oli ka kodumaal laialt levinud sigurikohv ja looduslikud teed. Moodsast tänapäevast olid aga kohupiima korbid.

Peale Hilja Jukkumi kui lektori oli kursuse ja rahvustoitude pärastlõuna läbiviimisel juhtivalt tegev Maakondliku Esinduskogu abiesimees Salme Vesi. Mõlemad said tänutäheks sületäie lilli.

Rahvustoitude pärastlõunal toimus ka suurema summa üleandmine Toronto Eesti Majale, milleks oli palutud kohale Eesti Maja juhatuse esimees Osvald Piil koos abikaasaga. 2. juunil 1987 maakondade poolt läbiviidud Võidupüha/jaaniõhtu tähistamine Eesti Majas lõppes majanduslikku ülejäägiga. Esinejate loobumine honoraridest (nende hulgas „Estonia" orkester ja Toronto Eesti Meeskoor) ning rahvarohkus võimaldas maakondadel kirjutada Toronto Eesti Majale 2500 dollarilise tšeki. Selle andis üle Maakondliku Esinduskogu esimees Johannes Vihma, märkides ühtlasi, et viimaseil aastail on maakonnad toetanud Eesti Maja 14.000 dollariga. Eesti Maja esimees Osvald Piil avaldas toetuse eest suurimat tänu.

Koosviibimisel oli kaasmaalasi igast vanuseklassist — eakaid, noori ja päris noori. Ka neid, kelledele mannakreemi suhu pandi. Täielik läbilõige meie elust pulbitsevast Toronto eesti ühiskonnast.

E.A.

Kolm generatsiooni Rahvustoitude Pärastlõunal: Tartlaste Seltsi esimees Laine Koost, tema tütar Sylvia Medri ja poeg Kristjan eesti toitudega kaetud peolauas. Foto – Ervin Aleve

Meie Elu

uutele tellijatele

3 KUUD 1/2 HINNAGA

$10.00

Hinnaalandus kehtiv kuni 31. dets. 1987

Kasutage tellimiskupongi!

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

TELLIMISKUPONG:
Palun saatke minule „MEIE ELU" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

.....

Kuupäev ....
(Allkiri)

Alma Materi päev Montrealis

Alma Materi päeva aktuse pidamine Montrealis, millega algust tehti 1955, on kujunenud hästijuurdunud traditsiooniks. Selle korraldajaiks on eesti akadeemiliste organisatsioonide kohalikud koondised.

Aktuse kava koostamisel on eeskujuks olnud Tartu Ülikooli aulas riikliku iseseisvuse aastail toimunud pidulikud koosolekud, kus tähistati eesti rahvusliku ülikooli asutamise ametlikku aastapäeva, mis teatavasti oli 1. dets. 1919. Sellele vastavalt peetakse ka Alma Materi päeva aktust Montrealis 1. detsembrile lähimal sobival päeval, millaks viimasel kümnel aastal on olnud pühapäev. Nii toimub ka tänavune aktus pühapäeval, 6. dets. kell 16.00 Jaani kiriku seltskondlikes ruumides ja selle vastutavaks korraldajaks sel aastal on Eesti Korporatsioonide Liit praegu presideeriva korp! Sakalaga eesotsas.

Peakõnelejaks aktusel on Dr. Enn Raudsepp, Concordia Ülikooli professor.

Aktuse kavas on ka auhinnakomisjoni aruanne mullusel Alma Materi päeval väljakuulutatud teaduslike tööde võistluse tulemuste kohta, kus esimeseks auhinnaks on $500 ja teiseks $250.

Sealsamas kuulutatakse välja ka uus, arvult 30-nes tööde võistlus 1987/88. aastaks.

Aktusel järgneb koosviibimine kohvilauas.

-ts-

„Müüa naise ja lapse tuliuued Saaremaa rahvarõivad ning Eestis 30-aastatel välja antud teatmeteosed. Helistada Rootsi 0760-217-97 või detsembrikuu algul USA 703-525-5652."

Majandusklubi korraldab uusaasta balli

Eesti Majandusklubi Kanadas korraldab tänavu aasavahetuse balli Admiral hotellis, Harbourfront'is. Osavõtjate arv on piiratud ja nagu saadud informatsioonist selgub, on üle 80 osavõtja juba registreeritud. Uusaasta ball on nii Klubi liikmetele kui nende külalistele.

Registreerida: H. Later & Co. Ltd. büroos — 653-7815, Ervin Hopp — 489-2655, Heino Kasak — 421-0202.

KUHU MINNA?

Laup., 21. nov. värviline helifilm „Tiina" OISE kinos, 252 Bloor St. West algusega kl. 18.00 ja 20.30.

Laup., 21. nov. Balti ujumisvõistlused Pape Recreational Centre'is, 953 Gerrard St. E. algusega kl. 9.00.

Laup., 21. nov. Õngitsejate ja Jahimeeste klubi 20. aastapäeva pidu Eesti Majas algusega kl. 18.30.

21. ja 22. nov. Maret Maiste maalide näitus Eesti Majas.

Teisip. 24. nov. bankett Royal York hotelli kontsert saals algusega kl. 18.00 Musta Lindi Päeva Komitee korraldusel. Peakõneleja kaitseminister Perrin Beatty.

Neljap., 26. nov. Aiandusklubi loeng – Lia ja Erik Hess „Jõululilli ja dekoratsioone" algusega kl. 19.30.

Laup., 28. nov. Vabadussõja alguse 69. aastap. tähistamine Eesti Majas algusega kl. 19.00.

Laup., 28. nov. Baptisti kirikus käsitööde, vatitekkide jne müük algusega kl. 13.00.

Pühap., 29. nov. Ella Jostman'i, Dagmar Pint'i ja Armilde Pihla käsitööde näitus-müük Eesti Majas algusega kl. 10.00.

Pühap., 29. nov. Tartu Ülikooli 355. aastapäeva tähistamine Tartu College'is algusega kl. 15.00.

Pühap., 29. nov. Baptisti koguduse Advent-kontsert algusega kl.16.00.

Pühap., 29. nov. Pensionäride klubi jõululaat Eesti Majas algusega kl. 12.00.

Laup., 5. dets. Soome iseisuse 70. aastapäeva tähistamine Ontario Science Centre'is algusega kl. 18.30. Pärast seda vastuvõtt Suomi-Kotis Toronto soomlaste 100-a. juubeli pühitsemiseks.

Pühap., 6. dets. Meeskoori Popkontsert Eesti Majas algusega kl. 14.00.

Laup., 12. dets. prof. Hain Rebase pidulik loeng Eesti Õppetooli Sihtasutuse tuluõhtuna Hart House'is algusega kl. 18.00.

Pühap., 13. dets. Toronto Eesti Kammerorkestri gala-avakontsert Eesti Majas algusega kl. 19.00.

Neljap., 31. dets. Uusaasta vastuvõtu ball Eesti Majas algusega kl. 19.00.

Pühap., 10. jaan. 1988 Rein Rannap'i klaverikontsert Eesti Majas algusega kl. 17.00.

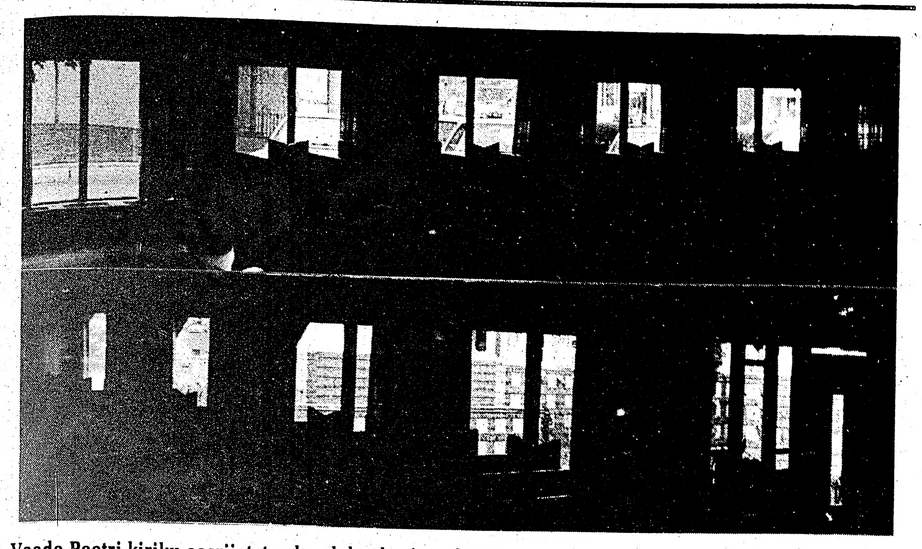

Vaade Peetri kiriku eesriieteta akendele altari poolt. Läbi lõunapoolsete akende on näha parkeerimisplats autodega. All — põhjapoolsetest akendest paistab mälestusmüüri siseõu. Foto — E. Ilves

Peetri kirikule kunstipärased värvilised aknad

EELK Peetri kogudus üritab oma pühakojale värviliste akende muretsemist, mis omal ajal majanduslikel põhjustel jäi teostamata. Kiriku kunstipärases kujunduses värvilisest klaasist aknad lähevad maksma kokku umbes 100.000 dollarit ja sellest on juba 30.000 annetatud.„Meie Elu" kuulis sellest lähemalt küsitledes koguduse vaimulikku õp. Andres Tauli.

— Aastaid tagasi olite teie see, kes alustas värviliste akende mõtte Vana-Andrese kirikus, kas teie ka Peetri kirikus selle mõtte esile tõite?

— Ei. Peetri koguduses oli mõtte algatajaks koguduse naisring. Naisring on üle aastate hoolt kandnud kiriku kardinate eest. Kardinad on ainad ja tuleb uuendada. Osaliselt on ka aknaraamid kõdunenud ja tuleks parandada. Sellest kerkis mõte: — miks mitte teha juba korralik töö ja panna uued värvilised aknad?

— Kui kirik ehitati, kas siis ei olnud juba mõttes värvilised aknad?

— Olid küll. Aga algaastatel ja eriti ehitamise ajal koguduse majandus ei võimaldanud seda. Loomulikult oli tähtsam jumalakoda ja kõrvalruumid, kus koguduse ülesehitamise töö saaks kindlale ja normaalsele alusele rajatud. Nii lepiti kardinatega.

— Kuidas naisringi poolt algatatud idee edasi arenes?

— Naisringi esinaine Elli Kalvik kõneles sellest minule. Mina põhimõtteliselt pooldan kunsti ja ilu kirikus. Samuti mulle meeldib värviküllus. Pr. Kalvik ja mina esitasime siis idee koguduse juhatusele.

AKENDE FOND

Nõukogu, peale pikemat mõtetevahetust, andis volituse moodustada „akende komitee" kes „sondeeriks pinda". Nõukogu kindel seisukoht on, et koguduse kassat ei ole võimalik koormata selle tööga. Kuna aga terve kirik ja kõrvalruumid on koguduse annetustega ehitatud, siis, kui leidub koguduse liikmeid, kes soovivad akende heaks annetada — oli nõukogu valmis avama „akende fondi". See tehti.

Pinda sondeerivasse akende komiteesse kuuluvad: Elli Kalvik (esinaine), Leida Avandi (laekur), Eneri Taul, Ants Elken, Gunnar Juuse ja oma ameti poolest koguduse õpetaja. Tahaksin kinnitada, et pinda on sondeeritud ja nii palju kui sellest kiriku juures on räägitud, tunduvad koguduse liikmed ettevõttesse soojalt suhtuvat.

— Kui palju võiksid aknad maksma minna?

— Tahaksin öelda, et Peetri kirikule on värvilised aknad ka praktiline vajadus, mitte ainult esteetilise väärtusega. Meil peavad kardinad ka kõige ilusamal päikesepaistelisel pühapäeva hommikul olema ette tõmmatud .... Lõuna pool on akende tasapinnal parkimisplats ja põhja pool liiguvad inimesed kiriku kõnniteel. Et palvelisi mitte segada, on Peetri kirikus kardinad alati kinni.

Meie arvestuste kohaselt maksavad värvilised aknad kokku umbes $100.000. Et seda summat selgemaks teha — $200 ruutjalg ehk $5.000 üks aken. Tuleb meeles pidada, et kirikute värvilised aknad on omapärase struktuuriga ja vastavate meistrite poolt ehitatud. Võite vanades katedraalides näha aknaid, mis on säilinud tänapäevani, mõned ligi 1000 aastat.

— Kes tänapäeval teeb veel sellist tööd?

— Pärast II maailmasõda Saksamaal, kus väga suur osa kirikute aknaid kõige muu kõrval purunes — ja kus tuli ka üles ehitada täiesti hävitatud kirikuid, tekkis suur vajadus värviliste akende valmistajate järele. Praegu on kõige paremad sellealased tööstused Saksamaal. Kui arvestame $200 ruutjalg, on meil tegemist akendega, mille eluiga on sama kui kiriku oma. Tõenäoliselt saavad ka Peetri kiriku aknad Saksamaal valmistatud. Aknad kaetakse väljast poolt kuulikindla klaasiga, et kogemata või ka sihilikult ei ole võimalik aknaid väljastpoolt lõhkuda. Summasse on samuti sisse arvestatud kunstniku honorar.

— Kas olete hakanud juba kunstnikku otsima?

— Oleme selle juba leidnud. Oleme tänuvõlglased Vana-Andrese koguduse akende komiteele. Nende komitee koosneb eestlastest ja lätlastest, kuna seal kaks kogudust võrdselt jagavad sama jumalakoda. Nad tegid põhjalikku eeltööd ja pidasid läbirääkimisi ligemale 40 kunstnikuga. Loomulikult nad otsisid esmajoones eestlast või lätlast. Neid ei leidunud. See on ka üks suur põhjus, miks seal nii kaua aega on läinud.

Mina pöördusin oma kolleegi Juris Calitis'e poole ja kuulsin tema käest kuidas nemad on kunstnikku otsinud ja lõpuks valiku teinud. Vana-Andrese kogudus valis oma tööde läbiviijaks Lutz Haufschild'i.

Peetri kiriku akende komitee tutvus Lutz Haufschild'iga ja me käisime koos temaga Goethe Instituudis septembri alguses, kus oli parajasti värviliste akende näitus. Meie komiteele jättis kunstnik väga soliidse ja hea mulje.

Peetri kiriku akende komitee otsustas mitte korrata Vana-Andrese komitee tööd, ja kuna kõigile jättis hr. Haufschild parima mulje, pöördusime tema poole, et ta kavandaks kunstipärased värvilised aknad Peetri kirikule.

Kunstnik on saksa päritoluga. Ta on elanud ja töötanud viimased 20 aastat Kanadas ja kuulub värviliste akende meistrite tippklassi tänapäeval. Ta töid võite näha kirikutes, kloostrites ja era-ettevõtetes nii Kanada kui USA-s.

MÄLESTUSAKNAD

Kuidas kavatsete seda ettevõtet majandada?

Kiriku väga vana komme on olnud valmistada mälestusaknaid. Neid võite näha kõige kuulsamates katedraalides ja kõige väiksemais külakirikuis. Sama kava on Peetri kogudusel. On võimalik näiteks mõnel organisatsioonil annetada üks aken, s.o. $5.000 oma lahkunud liikme mälestuseks. Sama on võimalik teha mõnel perekonnal või üksikisikul. Igal koguduse liikmel on võimalik annetada ka ruutjala viisi, oma lähemaid mälestades. Annetus on tulumaksuvaba 20% isiku netto sissetulekust ja annetust võib kasutada mitme aaasta jooksul tulumaksu tarvis vastavalt jaotades.

— Kas loodate selle suure summa nii kokku saada?

— Kindlasti loodame! Juba on annetatud akendefondi $30.000.

— Mina näen Peetri kiriku aknaid kui üht raamatut, jätkas õp. Andres Taul, raamatut, mis kõneleb Peetri koguduse elust. Terve kirik on jälg, mida meie oleme jätnud. Kuulus arhitekt Sir Christofer Wren valmistas Pauluse katedraali kavandi. Tema ise on maetud sinna katedraali. Tema haual on väike plaat, kuhu on märgitud: Kui sa tahad näha selle mehe monumenti — vaata enese ümber!

Peetri kiriku akendes on võimalik Pühakirja järele jäädvustada ka meie „jutt".

— Mida te sellega mõtlete? Kas kavatsete ära märkida ka annetajate nimed?

PÜHAKIRJA MOTIIVID

— Ma mõtlen, iga pühakoda teatud määral reflekteerib kogudust, kes selle on ehitanud ja kes seal koos oma Jumala ees seisavad. Ma näen Pühakirja peamotiive meie akendes. Maailma ja universumi loomine — meie maailm. Missugused võimalused ühele heale kunstnikule — valgus saagu! Ja valgus sai.

Pattulangemine. Seda võiksime nimetada oma valu ja murede aknaks. Iga inimene on kannatanud südametunnistuse piina ja valu.

Aabrahami kutsumine ja tõotatud maa. Ka meil on oma kodumaa meie tõotatud maa. Aken võib seda reflekteerida.

Prohvetid. Suur prohvet Jeremija kuulutas Paabeli vangipõlve ajal. Meie kogudus teab, mis tähendab küüditamine, terror ja vangipõlv. Ka seda on võimalik ühes aknas edasi anda.

Ettekuulutused. Jeesuse sünd. Jõuluaken. Jeesuse imed ja ravimised. Miks mitte üks haigete aken? Kus elu Issand oma õnnistavad käed laotab iga haige üle. Ristisurm. Kiriku algus. Ristimine. Püha õhtusöömaaeg.

Teie näete, kuidas me elame kaasa ja kuidas meie ise oleme siis Jeesuse Kristuse kogudusena oma kirikuakendes äramärgitud. Võimalusi on väga palju. Viimane aken on kahtlematult surm ja igavene elu.

Nii kujutan ma ette neid aknaid raamatuna, mis kajastavad meie saatust ja meie kristlikku elu.

Annetajate nimed saab kindlasti märkida, akende komitee ei ole veel lõplikult otsustanud, millisel viisil. Üks hea võimalus on panna hõbeplaat akna lähedusse annetaja nimega, ühtlasi ära märkides keda annetaja soovib mälestada.

Kui teie tahate näha Peetri koguduse monumenti, vaadake endi ümber!

Lõpuks on veel oluline ütelda, et visuaalne ilu annab võimaluse mõtete rändamiseks, soodustab palvet ja meditatsiooni. Hea kunst sirutab inimese aju. Kunstipäraste värviliste akendega meie täiendame oma pühakoda, loome koha, kus süda võib seista ja palves oma Jumalaga olla ja Tema õnnistust ikka ja jälle kogeda.

Vana-Andrese koguduse loterii

Vana-Andrese koguduse loterii toimus 8. nov. kiriku ülemises saalis paljude võitudega ja külaliste rohkel osavõtul.

Varakult kogunes koguduse nõukogu, juhatus ja teisi abilisi loteriid üles seadma.

Vana-Andrese kogudusele kingitud esemete kvaliteet on iga aastaga muutunud paremuse poole, kuna enamik esemeid olid uued, originaalpakendeis, praktilised, ilusad ja eriti rikkalikult leidus kunstnike loomingut. Kõigele sellele lisandus eriliselt naiste käsitöid. Loterii oli jagatud mitmesse kategooriasse, milles ei puudunud nn. „ameerika loterii" ja vabavalikuga loterii võidulauad. Elevust tekitas oksjon, mida pidas edukalt kog. esimees Tõnu Orav. Selleks oli valitud mitmeid maale ja väärtuslikke lisavõite.

Loteriil olid nobedad kaasaaitajad koguduse naiskomitee liikmed ainelaua ja abiliste kohvilaua korraldajatena.

Trepikojas olid ringi poolt valmistatud kaunid eestipärased näputööd müügilaual.

Korraldajail oli hää meel, et külalised aitasid kaasa, et loterii, einelaud ja osaliselt käsitööde laud müüdi paari tunniga läbi. Seega ettevõte õnnestus majanduslikult ja aitab kaasa koguduse edukale tegevusele. Koguduse esimees avaldas tänu kõigile kaasaaitajaile, tõstes välja meie kunstnikke, teisi kinkijaid ja korraldajaid ning naiskomitee ja käsitööringi suurt panust.

JURISTID

Tõnu Toome, B.A.Sc., LL.B.
Mihkel Holmberg, B.A., LL.B.

TOOME, PEASE & HOLMBERG

Advokaadid-notarid

Yorkdale Place, 1 Yorkdale Road, Suite 207

Toronto, Ont. M6A 3A1

Telefon 785-5550
kodus 762-2367

KIRJANDUS □ KUNST □ KULTUUR

Toimetaja Harald Raudsepp võtab vastu auhinna Samuel Koogi Fondi komisjoni esimehelt Hans Meretilt. Foto – E. Ilves

Samuel Koogi fondi 1987.a. laureaadiks toimetaja Harald Raudsepp

Reedel, 13. novembril anti Korporatsioon Sakala 78. aastapäeva vennastuspeo raames 3500-dollariline auhind USA-s ilmuva ajalehe „Vaba Eesti Sõna" toimetaja Harald Sepale eesti rahva heaks tehtud ajakirjanduslikku töö eest. See summa tuli aastate eest surnud Samuel Koogi fondist.

Hans Meret fondi komisjoni esimehena mainis üleandmisel, et Samuel Kook pärandas oma maise vara Sakalale, kasutamiseks eesti rahva hüvanguks töötavatele isikutele aegajalt auhindadeks, tingimusega et põhikapital peab puutumatuks jääma Eesti vabaks saamiseni, mil see summa suunatakse Tartus Veski tänaval asuva Sakala maja taastamiseks ja majandamiseks.

LAUREAAT HARALD RAUDSEPP

Üleantud auhinna motivatsioon kõlab järgmiselt: „Korp! Sakala auväärse kadunud vilistlase, Samuel Koogi Mälestusfondi usaldusmehed on selle fondi statuudi kohaselt otsustanud fondi 1987. aasta laureaadiks tunnistada lugupeetud aja- ja juhtkirjaniku revelus Harald Raudsepa. Oma otsuse motiveerimisel on arvestatud 1987. aasta laureaadi ajakirjanduslikku tegevust aastakümnete vältel rahuliku, asjaliku, erapooletu ja mõistliku juhtkirjanikuna, pühendades oma aega peaaegu jäägitult Eesti rahvusliku ühiskonna teenistusse, nii varasemalt aegadel kodumaal, kui ka pagulasaastate kestel vabas maailmas. Korp! Sakala pere Kanadas on usaldusmeeste otsuse üksmeelselt heaks kiitnud. Õnnitleme oma laureaati ja soovime talle pikka iga ja tervist oma rahvuslike ideaalide teenimiseks Eesti hüvanguks."

AUKOHUSTUS

Laureaat Harald Raudsepp veerandtunnilises aktsepteerimiskõnes ütles põhijoontes järgmist: Eesti vabariigiaegsetest ajakirjanikest on siiani jäänud tegutsema kolm vabas maailmas. Endistel Eesti ajakirjanikel okupantide poolt tegutseda ei lastud oma ideede väljendamiseks. Praegu ei tohi me unustada, et me päritolumaa on kõige raskemas olukorras, millest kunagi on kirjutatud seal praegu käimasolevate okupatsioonivõimude sammude pärast. Tänase, teie 78. aastapäeva tähistamisel mõtlevad kodueestlased teile ja loodavad, et seni kui korporatsioonid ja teised akadeemilised organisatsioonid tegutsevad vabas maailmas, on veel lootust kannatava kodumaa rahva inimõiguste jaluleseadmiseks. Kõneleja meenutas omaaegseid kohtumisi Samuel Koogiga, kunas ikka ja jälle aruleti, mida teha ja kuidas teha midagi kodumaa kasuks. Samuel tahtis, et vaim, mis valitses Sakala loomise ajal, kui Eesti oli raskes olukorras, jääks püsima ja mehed jääks teenima oma rahvast ja maad väljaviimiseks olukorrast, millesse rahvas oli tookord surutud. Samad kohustused on me kõikide aukohustused ka praegu. Ameerika ja Kanada organisatoorne vahekord praegusena töötab suurepäraselt, aga USA eestlaskond on laialipaisatult sisselülitatud ameerika ellu, mitte suutes olla nii aktiivsed kui kanada organiseerunud eestlaste ühiskond nende pealepandud kohustuste läbiviimisel.

TÄNU EESTI SÕDURILE

Raudsepp toonitas fakti, mida me kunagi ei tohi unustada, et meie siinolemine on saanud teoks ainult meie sõduri ennastohverdava tegevuse pärast. See tähendab, et ka täna eesti vanematest sündinud noor on sama tänuvõlglane eesti sõdurile kui vanad, kellel omal ajal õnnestus põgeneda. Vaatamata eesti sõduri mundrivärvile on see sõdur jäänud alati truuks oma isade maale. Laureaat nimetas, et vastu võttes seda autasu, tema südamesooviks oleks, et seda eesti sõduri võitlusvaimu suuruse tunnetust levitataks me rahva hulgas, sellega aidates kaasa meile pealepandud ülesannete lahendamisel käimasolevas võitluses. Ta meenutas oma südametõotust põgenemisel Eestist laevale minnes, vaadates sadamas mahajäävat rahvahulka, tõotades et pääsemise korral püüab ta oma ülejäänud eluaja teha kõik mis ta suudab, et seda ahastavat rahvast aidata. See tõotus ongi kandnud teda siiani, lõpetas kõneleja.

Samuel Koogi fondist on autasustatud juba varem kolme kirjanduse alal töötajat: prof. Artur Võõbust, kirjanik Arved Viirlaidu ja kirjanik Einar Sandenit.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja selsab eesti ühiskonna teenistuses.

KEELENURK (6)

Kanada ja USA

Keelenurk (4) väitis, et me harilikult rahvad ja rahvuskeeled kirjutame eesti keeles väikese algustähega ja lahku, näit. „eesti rahvas räägib eesti keelt", kuid kokku kui moodustame omadussõnu (adjektiive), näit. „ingliskeelne ajaleht". Kuid Keelenurk täheldas (pani tähele, märkas) ka, et see üldreegel hõlmab paljusid allreegleid ja erandeid. Vaatleme paari neist viimaseist.

See ainevald — suured ning väikesed algustähed ja kokku- ning lahkukirjutamine — on üks raskemaid eesti keeles. Tihti peab järgima tava (keelepruuki), sest ükski reegel ei kata ainevalda täielikult. Esmaselt, leidub paljusid riike, kus elab mitu rahvast ja kus räägitakse mitmeid keeli. Siin meenub ju kohe Kanada, kus ametlikeks keelteks on nii inglise kui prantsuse keel. Peame kirjutama välja ühe, või mõlemad, neist keelist, või siis „Kanada kaks ametlikku keelt". Kui kirjutame „Kanada keeled" siis hõlmaksime ju kõiki keeli, mida Kanadas räägitakse; „kanada keel" aga ei sobi kirjutada, sest sellist rahvuskeelt ei ole.

Teine peavalu tekitaja on lühendi USA esinemine meie keeletarvituses, nüüd juba ülemaailmselt. Kuna „Põhja-Ameerika Ühendriigid" (ametlik riigi nimi) on liiga pikk väljend, et sellest sobivaid omadussõnu moodustada, siis kasutame kanadalaste eeskujul „ameeriklane, ameerikalik" jne.

See rahuldab küll me kohalikke vajadusi, kuid päris õiged need sõnad ei ole. Peame meenutama, et „kanadalane, kanadalik" jne alluvad samuti sõnule nagu „ameeriklane, põhjaameerikalik" jne. Kogu asja keerustab (teeb keerulisemaks) veel asjaolu et kui elame P.-Am. Üh-des, siis peame alati meeles pidama, et USA kõnepruugis tähendab „põhja-ameeriklane" ka „Kirde-Ameerika USA elanikku" ehk nn „neetud jänkit" (Yankee). Reisime aga Mehhikosse, kohtame sama sõna tähendusis „USA kodanik; kanadalane; isegi mehhiklane".

Seepärast soovitab Keelenurk ühtluse ja täpsuse huves kasutada sõnu nagu „USA-lik, USA kodanik, USA kirjandus (hõlmab ka eestikeelseid raamatuid), USA ingliskeelne kirjandus" jne. Sest isegi „põhja-ameerikalik kirjaviis" ei pea paika — Kanada inglise keeles kasutame pooleldi inglispärast ja pooleldi USA-likku kirjaviisi. Järgnevalt vaatleme samasuguseid probleeme Hiina keeltega.

„Isamaaline minut" Eesti Koolis

"Isamaaline minut Baltimore Eesti Koolis 1986-1987" pealkirjaga broshüüritud 32-lk. raamatukese on trükkinud oma õpilaste ja õpetajate jaoks Balimore Eesti Kool. Selles kirjutavad kooli õpetajad, eesotsas kooli juhataja Ants Põldmäega, lühidalt Eesti ja tema rahva ajaloost. Just selleks, et nende väikesed noored kuulajad midagi kergemalt talletaks oma Isade Maast.

Kuidas tuldi selle broshüüri väljaandmisele, sellest kuuleme järgmist:

Möödunud aasta esimesel koolipäeval istunud Baltimore Eesti Kooli õpetajad ühes lauas ja arutanud eelseisva õppeaasta tegevust. Kooli juhataja Ants Põldmäe esitas neile seal ühe õpetaja soovituse, võtta koolitundide avanguajast paar minutit, mil õpetaja esitaks õpilastele isamaalise mõtte, milles oleks midagi Eestist või eesti rahvast.

Need mõtted ongi kirja pandud eelmärgitud raamatus.

Hind $3.30. Posti teel tellides lisandub saatekulu. Müügil MEIE ELU talituses.

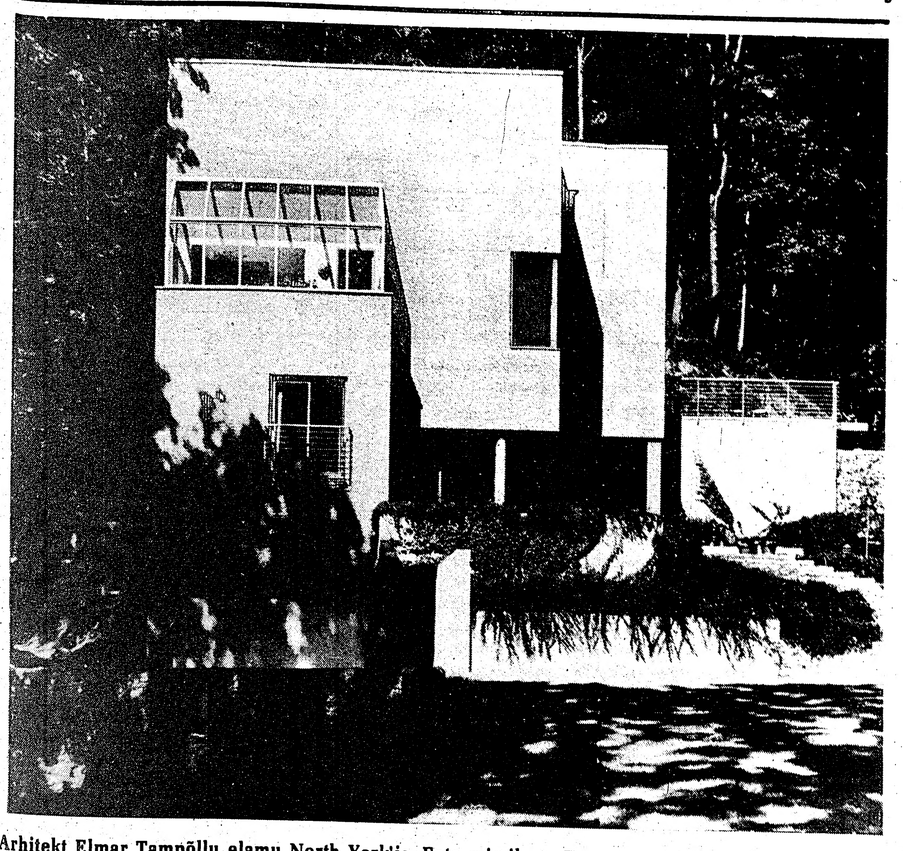

Arhitekt Elmar Tampõllu elamu North York'is. Foto mis ilmus Torontot arhitektuuriliselt tutvustava näituse „Toronto: Le Noveau Noveau Monde" kataloogis üle lehekülje ulatuvalt.

Kõrge tunnustus

Elmar Tampõllu elamu esindab Torontot arhitektuurinäitusel Euroopas

Arhitekt Elmar Tampõllu elamu esindab Toronto arhitektuurilist palet rändnäitusel Euroopas koos 20 ehitise disainiga, nagu Dominion Centre, City Hall, Commerce Court jt. Näitus „Toronto: Le Nouveau Nouveau Monde" (Toronto: Uus, uus maailm) avati Pariisis Toronto linnapea Art Eggletoni osavõtul, viiakse edasi Milanosse, Barcelonasse ning jõuab Torontosse tuleva aasta septembris.

Näitus, mille korraldas prantsuse arhitektide organisatsioon „L'Ordre des Architectes" oma uues peakorteris „La Maison de l' architecture" Eiffeli torni läheduses, äratas tähelepanu kui esmakordne välismaa linna arhitektuuri tutvustamine Pariisis. Kanada poolt on sponsoriteks valitsus asutused ja erafirmad.

Toronto nüüdisaegset arhitektuuri esindama valiti nimekate arhitektuuri kriitikute komisjoni poolt suurehitiste kõrval kaks elamut — neist üks arhitekt Elmar Tampõllu kodu North Yorkis, 16 May Tree Road, mille ta kavandas oma arhitektist poja Toomas Tampõllu assisteerimisel.

Näituse kataloogis tõstab Ruth Cawker väljapanekuid esile, kommenteerides Tampõllu neljakorruselise eraelamu sobitust ahtale mäeküljele. Kivi- ja puudetailid meenutavad selgelt moodsat skandinaavia arhitektuuri, mis mõjustas Toronto sõjajärgsest elamuarhitektuuri. Selle eramaja väline kujundus teenindab sisemist suhet asukohaga terrasside, tugimüüride, akende ja palkonitega.

Juba kevadel käisid prantsuse ajakirjanikud tutvumas näitusel esitatud ehitistega ja nendest tehti ülesvõtteid kataloogi jaoks, mis kujundatud luksuslikuna rohkete piltide ja selgitava tekstiga Toronto arhitektuurist.

Arhitektifirma Elmar Tampõld ja J. Malcolm Wells on kujundanud hulk tuntud ehitisi ja alates 1965. aastast üheksa üliõpilaselamut, nende hulgas Tartu College Torontos.

MASTERCRAFT PAINTING & DECORATING
Läti-Eesti firma
Soodsad hinnad – 30 aasta praktika
Helistage 439-2538

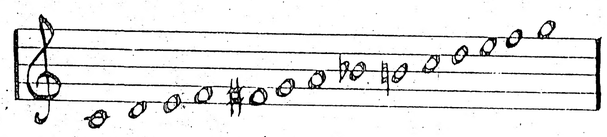

Noodid mida „Mel's Bells" kellad saavad mängida.

Ka eesti muusika „Mel's Bells" kellamängu?

North Yorki linn otsib oma kellamängu jaoks rahvusgruppidelt muusikat mis kajastab nende päritolu ja kultuuri, nagu näiteks rahvaviisid. Eelistatud on ettepanekud nootides, kuid võetakse vastu ka kuni kolm minutit kestvaid kassett-helilinte. Saata posti teel aadressil: Bells, c/o North York City Hall, 5100 Yonge Street, North York, Ont. M2N 5V7. Lisada saatja nimi, aadress ja telefoni number. Kuna saadetud materjali ei tagastata, mitte saata asendamatuid originaale.

„Mel's Bells" kellad saavad mängida vaid teatud noote: C,D,E,F. F-diees, G,A,B-bemall, B ja C,D,E,F ja G järgmisest oktaavist. Väljavalitud meeloodiad pannakse kellade raalisüsteemi ja mängitakse aeg-ajalt. Kellad on paigutatud Olympia ja York hoone torni, mis tuntud kui Petro Canada maja (Park Home Av ja Yonge St). Kellamäng on saanud rahvapärase nimetuse „Mel's Bells" North Yorki linnapea Mel Lastmani nime järgi.

Eesti arst valvekorras

21. ja 22. novembril
dr. A. Rebane 461-4383
28. ja 29. novembril
dr. R. Pahapill 921-7777

Klenk 87

Sügis on taas kätte jõudmas ja mõne lühikese kuu pärast tullakse jälle kokku järjekordsetele KLENK-i sõpruspäevadele. Meie tänavune kava on eriti huvitav ja mitmekülgne. Hain Rebas, ajaloo professor Kiel'i ülikoolist, kes viibib tänavu Torontos Eesti õppetooli külalisprofessorina, peab ettekande tänapäeva ajalookirjutamise muredest Nõukogude Eestis. Noor helikunstnik, Glen Basham, Fort Wayne'i Orkestri kontsertmeister, kõneleb Tubina, Pärdi ja Tormise loomingust, Eda Sepp tõlgendab meile eesti kunstniku, Jüri Arraku, ikonograafiat. Kirjanduslikel teemadel peavad ettekanded Ilse Lehiste, Vello Salo ning Ilmar Mikiver. Ellen Parve-Valdsaar kõneleb eesti rahvamuusikast ja korraldab Ain Haasi ja teiste abiga rahvapillide demonstratsiooni.

Meelelahutuseks esinevad kontserdi kavaga Glen ja Leelo Basham ning Maaja Roos. Võib näha ka eesti filme, mis varem pole siin mandril nähtud. Oma loomingut tutvustab näitusega Eestist viis aastat tagasi tulnud kunstnik, Aarne Vahtra. Tuleb veel raamatunäitus ja näitus „Tallinna väravad". Muidugi tegevuse kulminatsioon on viimase õhtu KLENK-i sõpruspidu, nii nagu igal aastal on kombeks olnud. Ja kavas on veel palju muud. KLENK-il on midagi kõigile. KLENK toimub tänavu 26.-29. novembrini Richfield'i Holiday Inn'is, mis asub mõnekümne kilomeetri kaugusel Cleveland'i südalinnast Ohio osariigist. Lisainformatsiooni võib saada telefoni teel USA-s (312) 460-1837 ja Kanadas (416) 978-7291 või (416) 462-9134.

NÄDALA RISTSÕNAD

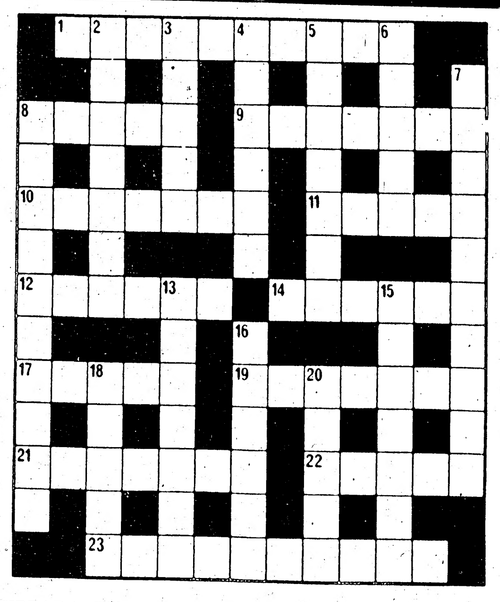

PÕIKREAD: 1. Riik Ameerikas, 8. Afganistani pealinn, 9. Süütasin, panin põlema, 10. Tähtsad tegelased lapse ristimisel. 11. Ettepoole, kaugemale, 12. Seda teeb süda, 14. Riik Aafrikas, 17. Augud, peidukohad, 19. Kohalt, paigalt, 21. Pea üht teisest paremaks, 22. Punakaspruun, 23. Kange keelega, viletsa kõneoskusega.

PÜSTREAD: 2. Eesti kokaraamatu autor, 3. Eesti helilooja, kelle sünnist hiljuti möödus 100 aastat, 4. Linn Hispaanias, 5. Looduse „kroon", 6. Aja mõõtühik, 7. Vastumeelne, 8. Plaanitsused, 13. Värsked sõnumid, 15. Tegin seda, kui kuulsin head nalja, 16. Kerge laudehitus, 18. Vene ühiskonnas põlatud liige, 20. Tuntud eesti kultuuritegelane Torontos.

(Koostanud E.)

(Lahendus järgmises lehes)

EELMISE NÄDALA RISTSÕNADE LAHENDUS

PÕIKREAD: 1. Amati; 5. keset; 10. Muti; 11. Ben; 14. lisa; 15. OL; 16. haavuma; 17. El; 18. ehin; 21. uss; 22. iban; 25. sireen; 27. kokard; 29. purask; 33. kapten; 37. aral; 38. uje; 39. Aadu; 40. va; 43. Domingo; 44. sa; 45. sini; 47. ila; 48. olem; 50. Taani; 51. ulama.

PÜSTREAD: 1. Amores; 2. mul; 3. at; 4. tihane; 6. elanik; 7. si; 8. ese; 9. talund; 11. Batun; 12. ev; 13. nuusk; 19. himur; 20. ir; 23. ba; 24. arved; 26. eks; 28. oja; 29. paavst; 30. ra; 31. Aladin; 32. kummi; 33. Keina; 34 parool; 35. ta; 36. nuiama; 41. aia; 43. il; 44. Sem; 46. na; 49. la.

Talivaldis Kenins'i „Gloria" Roy Thomson Hall'is

Teisipäeval, 24. novembril, kell 8.00 õ., toimub Roy Thomson Hall'is läti helilooja Talivadis Kenins'i „Gloria" ettekanne Toronto Mendelssohni koori poolt. Koosviibimine toimub loode fuajees kohe pärast kontserti. Koosviibimise peakorraldajaks on Eestlaste Kesknõukogu Kanadas.

Balti gruppide esindajad on koos töötanud suvest saadik, et seda võimsat helitööd esitada. Organiseerijate soov on, et sarnast koostööd balti rahvaste vahel toimuks ka teistel kordadel. Meil on kõikidel ühine soov, et meie rahvuste kultuure säilitada ja tutvustada suuremas Kanada ühiskonnas.

Talivaldis Kenins'i helitöö „Gloria" kontserdi korraldajad Maiki Andre-Lupp, Mai Järve, Läti aupeakonsul dr. E. Upenieks, Regina Upenieks ja kontserdi peatoetaja Johann Benjamin.

Meie Noored

KRATT

See oli Lepiku vanamoor, kes esimesena tõi meile selle üpris huvitava ja salapärase uudise: meie külas liikuvat ringi tondid või kratid! Ta olevat seda kuulnud mitmelt ustavalt inimeselt, kes asja iseoma silmaga näinud ja võivat kas või kohtu ees vandega kinnitada, et see on tõsi. No kae hullu! Siiani olin kuulnud tonte elutsevat vaid muinasjuturiigis — ja nüüd korraga ilmneb, et neid asub ka siin maamunal ning koguni veel meie oma külas! Jutu lõpetades vanamoor lisandas veel poolsosistades, et kratiks peetavat Kirsimäe Villemit, kes oli rikkamaid ja ihnsamaid peremehi külas.

Mina esialgu ei võtnud seda juttu kuigi tõsiselt, kuna olin kuulnud, et Lepiku eit jõuab oma suuga liig palju. Kui aga hiljem teisigi külaeitesid meil käies kuulsin rääkivat sama juttu, ja puujalaga Mätliku Märt kinnitas, ta olevat ise näinud, kuidas ühel hilisõhtul tuline kera Kirsimäe lakaaugust sisse pugenud, – pani see asi mind mõtlema. Või siis Kirsimäe Villem on tont või kratt — no hullemaks ikka lähevad selle maailma asjad! Olin mitu korda kohanud Kirsimäe Villemit, temaga isegi kõnelnud ega suutnud kuidagi kujutella, et too üsna meeldiva välimusega vanamees võiks olla kohutav nõid. Kuid vanainimeste juttu pidi ju uskuma, nii kaldusin viimaks arvamusele, et sel tondijutul piti olema mingi tõepõhi.

Mõned päevad hiljem meil hakkas sündima kummalisi asju. Sageli kuulsime südaööl sahvrist, kuhu paigutatud liha- ja kalanõud, suurt kolinat; kuid vaatama minnes polnud näha kedagi. Küll oli aga igakord lihanõu kaas pealt ära, ja lihatükke aina kadus. Mina nüüd juba enam ei kahelnud, et see ei olnud kellegi muu kui krati, s.o. Kirsimäe Villemi, töö. Kui aga rääkisin vanemaile oma kahtlusest, nad naersid mu lihtsalt välja.

„Aga Lepiku eit ja teised ju rääkisid, kas te's ise ei kuulnud?" püüdsin end kaitsta.

„Sa nüüd usud Lepiku eide juttu, see valetab ju otse suude-silmade sisse," vastas ema.

„Aga kui ei ole kratti, kes siis varastab meie sahvrist liha?" jonnisin edasi.

„Mine tea. Täna panin lihanõu kaanele tugeva kivi peale; eks näe, kas nüüd veel „kratt" pääseb kallale."

Kuid öösel kuuulsime jällegi kolinat ja meie vaatama minnes lihanõu kaas oli maas ning suur tükk liha kadunud. Nüüd vihastus isagi. Mina, ema ja vend Jüri otsisime kambri hoolega läbi. Asjata. Pisematki jälge polnud varas endast järele jätnud.

Olin nüüd enam kui kindel, et siin võis olla tegu vaid kratiga. Sängis arutasime vennaga seda asja pikaltlaialt. Tegin Jürile päevaselgeks, et salapärane lihavaras ei ole keegi muu kui kratt — Kirsimäe Villem. Lisasin veel, et kui tal on julgust, võiksime järgmisel ööl jääda valvama ja kui hästi läheb, tabamegi krati.

Vend, kes oli elava loomuga poiss ja armastas põnevaid seiklusi, oli asjaga kohe päri. Otsustasime, et juba järgmisel ööl pärast vanemate uinumist hiilime tasapisi toidukambrisse ja asume valvepostile vana ahju juurde, sest sealt pidi minu arvates kratt luua seljas lennates tulema.

Vend meisterdas käterätikutest tugevad nuudid, mina aga valmistasin võlurohtu, millega muuta tonti jälle inimeseks ja ta panna kõnelema, kuhu ta on peitnud meilt varastatud liha.

Jõudis õhtu ja õhtu järel öö. Asusime vennaga toidukambrisse vana ahju lähedale ja seadsime endid rünnakuvalmis. Seda ahju polnud kasutatud enam sest ajast, kui kasutasime kambrit sahvriks ja ehitasime majale juurde uusi ruume uute ahjudega. Korstnajalal oli lakas suur auk sees ja korstnat seal kohal üldse ei olnud.

Ootasime, ootasime. Läbi tuhmunud akna paistis nõrka kuuvalgust, mis laskis näha ebamäärasena asjade piirjooni. Ei või ütelda, et mu enesetunne olnuks just parim. Viibida südaööl kõrvalises majaruumis, kus iga hetk võib juhtuda midagi ebatavalist, on pisut õudne. Kui kuulsime lakas krõbinat, võpatusime mõlemad. Surusime vahvalt tekkiva hirmutunde alla, tahtsime olla ju kangelased. Korstnajalast kostis tasast kolinat, üks vallandunud kivi kukkus alla — ja samal hetkel hüppas ahjust välja mingi must, karvane elukas, kaks põlevat laternat peas. Värisesime hirmust. Siis aga, nähes, et tont ei kippunudki meile kallale, pigem veel näis ise kartvat meid, võtsime oma julgusenatukese kokku. Mina asusin ahju suu ette, et takistada tondil valjapääsu, kuna Jüri hakkas elukat nuudiga taga ajama. No oli see alles jaht. Poolpimedas asi ei edenenud hästi. Sageli kostis tumedaid mütsatusi, mis aga ei tabanud, samas oli kuulda tondi jooksuteele ette sattunud ümberkukkuvate nõude kolinat. Järsku märkasin, et põlevad laternad lähenevad otse minu suunas. Tahtsin äiata nuudiga, kui kangestusin hirmust: tont oli oma teravate küüntega haaranud minu säärest ja laskis kuuldavale õudset kisa! Pistsin karjuma nii valjusti kui iganes oli jõudu. Mu kisa oli nii vali, et kõik külakoerad olid haukuma hakanud; naabriinimesed hiljem rääkisid, et nad olevat une pealt üles ehmunud.

Kisendasin ja karglesin mööda tuba ringi, kuna tont ikka veel rippus mu püksisääre küljes. Tontki polnud sugugi vähem ehmunud, egga's ta muidu oleks teinud minu omast veel koledamat häält. Äkki ta vabastas mu jala ja tormas tulisejalu otse ahjusuust sisse.

„Mida sa, inimeseloom, ometi kisendad, oled hulluks läinud või?" tõreles vend. Ise tiris mind lakkaviiva redeli poole. Küünehaavad tekitasid teravat valu paremas sääres, ei lubanud nii kergesti alistuda. Võibolla taban ta lakast, teen ta kahjutuks. Niisiis edasi! Haarasin oma rohupoti ja ronisime Jüriga lakka. Seal oli kottpime. Ühest nurgast piilusidki mind need koledad silmalaternad. Hoides nõu võlurohuga kõvasti käes, sööstsin laternate suunas. Pimedas sattus mu kätte kellegi paljas jalg.

„Ometi oled sa mul käes, va lihavaras!" võidutsesin ja asusin kiiresti tegevusse. Tondi näo ja käte ülevõõpamine nõiarohuga oli silmapilgu töö. Siis andsin huupi veel mõned tugevad hoobid nuudiga, kuhu aga juhtus. See kõik toimus nii ruttu, et tont ei saanud teha muud kui läkastada ja ähkida.

Aga siis sündis midagi ootamatut. Tondi suust pääsis äge sõnavaling, see hääl oli mulle tuttav.

„Hull sa oled küll, seda näen nüüd selgesti!" Sain tugeva rusikahoobi rindu, mis paiskas mu hetkeks pikali.

„Jüri, sina!" suutsin vaevu kogelda.

„Nojah, mina, kes siis muu", torises vend mürgiselt. „Aga nüüd viin su alla ja lasen sulle kohe hullusärgi selga tõmmata. Teiste inimeste seas sind enam vabalt ringi joosta lasta ei või, oled liig kardetav."

„Mõtlesin ju, et oled tont – !"

„Tont, tont!" osatas Jüri. „Sina muudkui oma tondiga. Mingit tonti pole olnud, oli vaid Tõnise suur must kass, kes käis meil lihavargil. Nägin seda kohe, kui ajasin teda kambris taga."

„Ah siis sina teadsid, et see oli kass ja mulle ei rääkinud!" sõnasin. „Mis hullule seletada, kes igal pool näeb vaid tonte."

„Noh, siis see oli su oma süü, et — et nii läks. Oleksid sa mulle kohe ütelnud tõtt, poleks midagi juhtunud."

Sellele Jüri ei vastanudki, nohises vaid.

Nüüd ilmusid vanemad taskulambiga. Vaatasin vennale näkku — venna nägu oli üleni süsimust. Vanemad olid esimesel hetkel keeletud. Ei saanud minagi asjale kohe otsapeale, ent siis taipasin: Olin suures ärevuses all toidukambris vahetanud oma nõiarohupoti tõrvapotiga . . . Selle tulemuseks oli mu vennakse hirmuäratav mask, mis nüüd tõeliselt sarnases mingi tondilõustaga.

Ei taha enam sellele mõelda mis siis järgnes. Jüri pidi veetma mitu päeva vangina toas, julgemata välja minna, et mitte näidata inimestele oma tõrvast nägu. Mind vaevas aga südametunnistus, kui vennale otsa vaatasin.

(„Laste Rõõm" 1939)

LASTE — NOORTE
õpikud, laulikud,
juturaamatud jne.
müügil „MEIE ELU"
talituses

Ma olen rahvatantsus

Olen „Kungla" rahvatantsu rühmas. Igal kolmapäeval, õhtupoolikul, kell pool seitse saame Eesti Maja noorte ruumis või suures saalis kokku ja tantsime eesti rahvatantse. Tants kestab umbes kella kaheksani.

Juunikuus oli Tallinna Festival ja sellepärast pidime eriti palju harjutama. Festivali sissetulekust saame osa ka meie tantsijate Austraali a sõiduks. Ilma toetuseta on sõit noortele liiga kallis ja mõned ei saagi siis kaasa sõita. Me loodame toetustele! Kahju, kui meist keegi peaks maha jääma, sest Eesti Päevad on nii toredad, kus kõik räägivad, ilma käskimata, vabalt valjusti eesti keelt.

TIIU NÕMMIK
Toronto E.S. Täienduskool

Kas tead et . . .

. . . raha on kõige määrdunum ese maailmas ja tal on kaks poolt, kull ja kiri ja kaks palet: hea ja halb.

Halvaks küljeks on — seda käsitlevad kõik inimesed, seega võib ta kanda igasuguseid haiguste pisikuid. Raha põhjustab kadedust, vargust, valetamist, vihkamist, joomist, suitsetamist ja ka tapmist. Rahast oleneb riikide ja inimeste tõus ja langus. Kolmekümne hõbeseekli eest müüdi ka taeva ja maa Looja Jeesus, et teda ristil surmata.

Heaks küljeks on: raha eest saavad inimesed luua endile mugava elu, ilusad kodud, kaunid riided ja mis kõige tähtsam — igapäevase leiva.

Raha on raske teenida, õnnelikud on inimesed, kui neil on kindel sissetulek.

Raha on käibel olnud juba iidsest ajast alates. Kauges minevikus olid ainult metall-rahad: kuld, hõbe ja vask-mündid.

Kuigi öeldakse: raha eest saab kõike — siiski mitte kõike. Tervist, õnne ja võimalust igavesti maa peal elada ei saa keegi — kulla eestki mitte.

Üks sent

Igaüks meist on kaotanud raha – leidnud kindlasti ka. Eriti kerge on kaduma väike metallraha, üks sent. Kukub ja ongi läinud, kahju sel juhul ei ole kuigi suur. Väärtuslikuma raha kaotuse puhul on asi räbalam, oleme rohkem õnnetud.

Üks sent, nägin seda bussi põrandal enda ja kõrvalistuva uhke daami vahepeal. Kui märkasin uut säravat sendist, hüüdsin kõvasti: "Ooo . . ." ja daam vaatas minu poole. Tema istus sirgelt, mida aga kummardusin, tõstsin sendi, hoidsin sõrmede vahel ja küsisin: „ Kas Teie kaotasite . . .?" Daam raputas pead ja ütles väga üleolevalt: "Nägin seda juba tükk aega tagasi, aga ei vaevanud end ülestõstmisega."

„Või nii", ütlesin ja naeratasin. „Mina ei jätta eluilmaski raha jalge alla tallata, tõstan alati üles. Minu arust raha tuleb austada, olgu või senti."

„Ooo . . .!" ütles nüüd daam ja kergitas ainult kulme.

Pikk sõit oli ees, mõtlesin rahast, Kanada rahapajast. See on Royal Canadian Mint — Ottawas, ehitatud 1907. Rahapada on tore, lossi meenutav, ehitus ja värava kõrval seisab Royal Canadian Mounted Police, omas toredas vormis, auvalves, aga majas käib kiire töö. Metallide, kulla, hõbeda, nikli ja vase sulatamiseks on vastavad ahjud, mis on tulikuumad, või veelgi kuumemad. Vedel metall käib läbi mitmest masinast ja pressist, enne kui sellest raha saab. Valmis mündid jooksevad vastavate torude kaudu rahakastidesse, seejärele lähevad kaalumisele ja automaatlugejasse. Ükski neist ei tohi kaduma minna, ei ka „kogemata" ühegi töölise taskusse libiseda, isegi mitte ainuski sent. Ka pangas, kui kellegi arvelt puuduks üks sent, seda ei saa keegi omast taskust asendada, puuduv viga tuleb leida, kulugu selleks või mitu päeva.

Mäakera seisab koos liivaterakestest ja inimeste jõukus koos sentidest. Raske töö ja vaevaga saadakse sent — sendi haaval päevapalka. Ilma esimese sendita ei saa ka miljonit koguda. Raha on raske sisse tulema, aga kiiresti võib ta küll välja veereda.

Juhtum meenutas mulle vanast kooliraamatust loetud lugu, oli tore jutt, panen ta kirja. Peedu oli poisi nimi. Läks isaga jalgsi linna. Isa nägi, et tee peal tolmus lamas hobuseraud: "Poeg, tõsta see ülesse!" ütles isa Peedule. „Ei tasu kummardamistki, on vana ja roostes," vastas Peedu ja ei täitnudki isa käsku. Isa ise tõstis raua üles, pistis tasku, müüs linnas vanaraua kauplusesse, sai raha ja ostis kirsse. Peedul olid omad õiendused, ei märganudki isa tegevust.

Koduteel isa kõndis ees, Peedu lonkis järel, oli palav ja ta oli väsinud. Siis — Peedu nägi, tee peale oli kukkunud suur mahlane kirss. Ta kummardas kähku, kirss maitses hästi, isale aga ei lausunud ta sõnagi. Edasi minnes jälle ja jälle leidis ta ikka ühe kirsi korraga — ta kummardas palju, palju kordi.

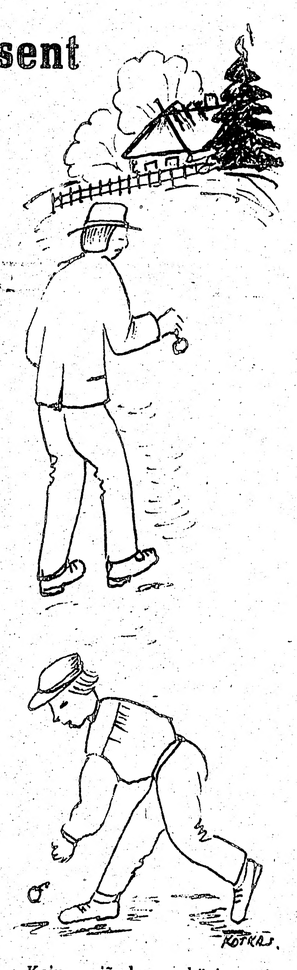

Koju jõudes küsis isa: „Poeg, mitu korda sa kummardasid, et kirss kirsi järel üles tõsta . . .? Vasta, Sa ei tahtnud hobuserauda üles tõsta, ütlesid, ei tasuvat, nüüd ometi sama roostetanud raua pärast oled sa ilma käskimata palju kordi kummardanud." Usun see juhtum jäi Peedule eluks ajaks meelde.

Aga — mida tegin mina oma leitud sendiga . . .? Pistsin ta taskusse, kui koju jõudsin, panin rohelisse pudelisse, teiste leitud rahade juurde. Roheline pudel on ka leitud, on mere and. Kui teda lainetest välja õngitsesin, arvasin et on pudelipost, aga kahjuks, kirja sees ei olnud. Oli haruldaselt ilusa välimusega, nii jätsingi endale, leitud rahade panipaigaks. Loodan ka, et rahakaotajaid ikka leidub, kuni pudel täis saab, vaatan mida toredat selle eest endale lubada saan. Või . . . panen ta koguni panka kasu kandma ja nendest sentidest võib minu esimese miljoni väike algus kujuneda. Olen ju iga sendi, austuses raha vastu mida raske tööga teenitakse, maast üles tõstnud.

V.K. KIMBERG-KOTKAS

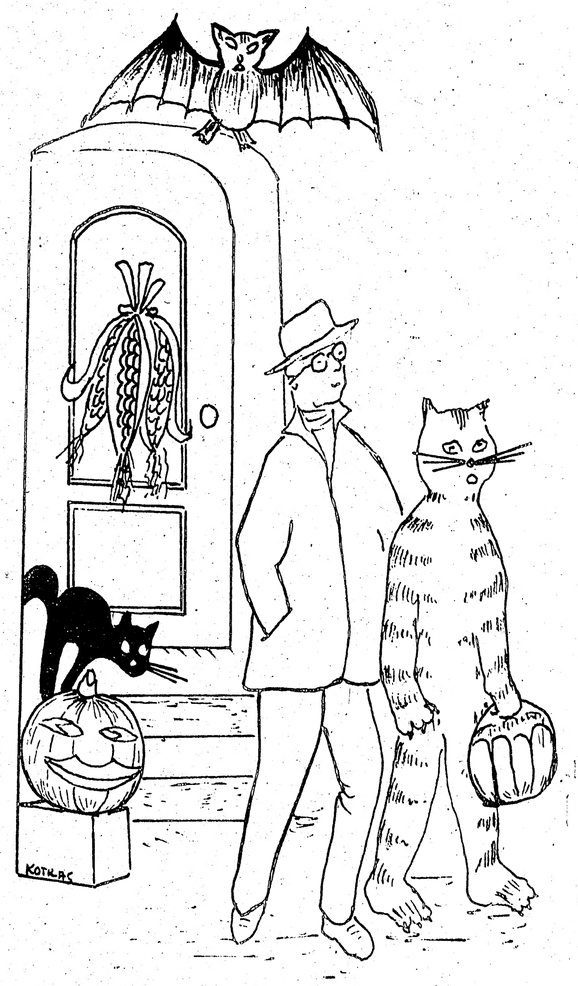

Vanaisa sõnad

Koolist tulles oli Heldi omad kooliriided kohe vahetanud mardiriiete vastu. Neid mardiriideid oli ta koos kooliõdedega kokku seadnud ja arvas, et ta nendes näeb õige huvitav ja omapärane välja. Peas vana karvamüts, millele ta ise kunstlilled külge õmbles, seljas vanaisa pikk frakikuub, jalas roosad, pikad suvised püksid ja ema uued kõrgekontsalised ballikingad, käes vanaema kirjud labakud. Ümber kaela lipendamas erekollane sall.

Nii seisis ta elutoa akna juures, silmitsedes hämarduvat tänavat, mis läikis piserduvatest vihmapiiskadest, ja oodates seltsilisi mardijooksuks.

„Mida sina siin täna õhtul endast kujutad ja arvad?" imestas vanaema.

„Kas sa, memme, ei taipagi, et olen ülimoodne mardisandi-daam?"

„Ei sugugi," oli vanaema tõsine vastus. „Eestis me küll selliselt mardiks ei läinud. Panime vahest vana pahurpidi kasuka selga, kui tahtsime endist karu või mõnd muud looma moodustada. Mitte kunagi ei olnud me mingisugused „mardipreilid".

„Aga memme, me ei ela ju Eestis, miks sa alati kõike Eestiga võrdled," targutas vastu vaieldes tüdruk.

„Mida sa sellega tahtsid öelda? Kas seda, et igasuguste suurte narrustega võib mõtlematult kaasa joosta? Ei, ma sellega lepi! Mardikostüüm olgu päevakohane, mitte mõni hippitüdruku moerõivas!"

Tiia õppis kõrvaltoas ja kuulis memme ning Heldi kõnelusi pealt. Temalegi meeldis vaadelda vitriinides väljapandud pluuse, kleite, kostüüme. Omas mõttes arvustas ta alati teiste maitset ja riietust. Nii tegi ema ja nii teeb ema eeskujul ka Tiia.

Nüüd vaatas ta, mida see noorem õde mardipäevaks endale oli kombineerinud, et vanaema pahandas.

„Halastus küll!" (memmelt kuuldud väljendus) hüüdis Tiia hästi kõvasti, et vanaisagi omas toas hüüdu kuulis ja noomivate sõnadega elutuppa tuli: „Mis mood see on, minu vana frakikuub on mardisandi uhkus! Igat lollust, mida teised sinuealised välja mõtlevad ja teevad, ei tohi sina, Heldi, mõtlematult järele teha. Tiia ei oleks iialgi mõttele tulnud, et selliselt mardisandiks minna!"

Oma nime vanaisa suust kuuldes, tõusis Tiias uhkustunne. Ta oli alati vanaisa respekteerinud ja ta vaateid austanud. Vanaisa oli isiksus kelle poole ta üles vaatas. Nüüd soovis ta eriti vanaisale ja -emale meeldida:

„Vanaissi mul on keldris üks kirjukiisu kostüüm, Heldi võiks sellega oma mardireisi ära teha."

„See on juba teine jutt," arvas vanaema.

„Kiisu kostüüm on kindlasti mulle väike ja ta pole ka sugugi huvitav", protesteeris Heldi, kes kuidagi ei tahtnud oma „moodsast" mardiõivastusest loobuda.

„Teised tüdrukud ütlesid, et meie kambas olen mina eriti vaatamisväärne mardisant, kõikide pilgud jäävad kauaks minu peale," õigustas tüdruk end.

Vanaisal oli kindel otsus: „Kui mardijooksu lähed, siis ainult selleks määratud kostüümis, mitte hippide riietust näitama."

„Selle kambaga sa ka kaasa ei lähe," toonitas vanaema, „või ei lähe sa üldse välja!"

„Kambaga on just lõbus," vaidles Heldi.

Vahepeal oli Tiia kassikostüümi üles toonud ja aitas selle õele selga. Ta oli sunnitud leppima koduste soovidega. „Nüüd on teised juba kõik läinud ja ma jään nii hiliseks mardiks," turtsus tüdruk.

„Mardi-kiisud jalutavad tihti ka hilja uste taha. Üksinda sa siiski ei lähe. Mina tulen sulle saatjaks," otsustas vanaisa. „Ära mõtle, et ma ka ukse taha tulen, ei tule, ma vaid vaatan eemalt kuidas sul läheb. Olen sulle kaitseks!"

Kui vanaema välisuksel Heldi koos vanaisaga välja saatis, oli ilm tahenenud, samutigi Heldi meeleolu.

Tiia poole pöördudes muheles vanaema: „Teadsin, et Heldi hippitsemisest jagu saame. Karudki pannakse tantsima. Tema ei pea mitte sõprade kombeid ja vaateid omaks võtma ning neid idealiseerima. Eesti tüdrukule see sugugi ei sobi! See pole meile omane! Oleme rõõmsad, et sina, Tiia, vanemate kasvatuse, püüdluse ja elukogemused oled võtnud omaks. Ara kunagi sellest suunast loobu!"

HELLA LEIVAT

Suikuma

On vaikne, hämar — niiske sügispäev,
pisut päikest pilvede vahelt vast näeb.
Nukrus püüab pesitsema põue,
sest sügav sügis sammub õue.
Langeb kollane, kuldne vahtraleht,
kukub pisike, punane pihlamari eht —
maha maa kõdunevale pehmele pinnale,
kukub kodu, oma juurte, puisele rinnale.
Pinnases paisubki pisike pihlaka pung,
tõusmas taas, tärkamas elu, kasvutung.
Oot . . .! Kevad kasvule annab hoogu uut,
nüüd aga peab suikuma mitu kuud.

HELLA LEIVAT

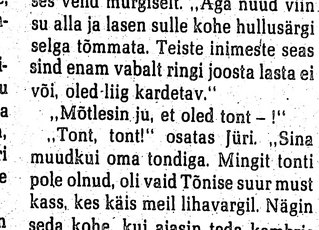

Kord saab vabaks

Vabaks saab kord Eestimaa,
vabaks saab kord kodumaa.
Ikkest võõrast vabaneb,
röövit priiust omandab.

Siis kutsub koju Eestimaa,
kutset kuule sina ka!
Kutses kajab emakeel, isameel,
need kõlavad aegumata veel!

MIILI A. MEIUSI

Lehekülg „Meie Noored" ilmub Kanada Eesti Õpetajate Ühingu üritusena. Toimetajad: Hella Leivat ja Valeria Kotkas. Toimetuse aadress: c/o Hella Leivat, 16 Cortland Ave., Toronto, Ont. M4R 1T8

Majanduselu

Kanada-USA vabakaubandus

Pärast 18 kuud kestnud läbirääkimisi tuli suure üllatusena teade, et Kanada ja USA valitsused on leppinud põhimõtteliselt kokku vabakaubanduse rakendamiseks. Selles küsimuses on algusest peale olnud eri arvamisi, mis kajastuvad ajakirjanduses ja jõudnud ägedate vaielusteni parlamendis. Nagu näitab küsitlemine, teab aga suur osa Kanada rahvast sellest kõiki puudutavast küsimusest veel väga vähe.

Eesti Majandusklubi Kanadas kõnekoosolekul andis küsimusest tõhusa ülevaate mag. Avo Kimmel.

Sissejuhatavalt ta käsitles rahvusvahelist kaubavahetust üldiselt ja analüüsis siis üksikasjalikult Kanada ja USA vahel rakendada kavatsetavat vabakaubandust.

Selle lepingu sihiks on: 1. Kõrvaldada takistused mis siiani on reguleerinud vaba kaubanduse ja teeninduse soodsate vahekordade pidamist nende kahe maa vahel Ameerika mandri ulatuses.

2. Välja töötada mõlemaid pooli siduvad vabakaubandust kontrollivad seadused ja juhtnöörid lahkarvamuste puhul ühise komitee loomisega rahulolematuste kõrvaldamiseks.

3. Leevendada omavahelist võistlust üldiselt sellel mandril ja väljaspool.

4. Tunduvalt laiendada ja muuta vabamaks praeguseid tingimusi ja seadusandlust panganduse ja investeerimise osas.

5. Rajada alused mille põhjal tulevikus võiks laiendada selles uues lepingus mitte käsitletud kaubandusliikke probleeme.

KAITSETOLLID

1. Kanada ja Ameerika Ühendriikide valitsused on nõustunud kõrvaldama mõlemapoolsed kaitsetollid kaupade pealt mis on valmistatud neis kahes maas.

2. Kõik kaitsetollide alla kuuluvad kaubad on jaotatud kolme gruppi nende likvideerimise osas: a) vabad lepingu kehtima hakkamise esimesest päevast, b) vabad kaheaastase vaheaja järel, c) reguleeritavad iga kümne aasta pärast.

OTSESELT NÄHTAVAD TAGAJÄRJED

Mitmesugustest allikatest kogutud andmed osutavad sellele, et teatud tööstused kannatavad tugevalt produktsiooni ja töötasude osas, kuna aga enamail juhtudel, kui tööstused suudavad võistelda produktsiooni säilitamisel, paraneb nende olukord tundualt võrreldes praegusega. Kui rääkida arvudest, siis oleksid need suures laastus järgmised: Likvideerimisele tuleks 180 000 töökohta ning 530 000 on miinimum uute töökohtade osas.

Erilise kokkuleppe alla kuulub Kanada energiatööstus. Rakendamisele tuleks nn. kontinentaalne energia turustamise süsteem. See annaks täieliku vabaduse Ameerika tööstusele osta piiramata hulgal energiat Kanadast, isegi siis kui oleks tegemist energiakriisiga siinpool piiri.

Teiseks, Kanada firmad ei tohi enam diskrimineerida ameerika ja kanada ostjaskonna suhtes. Selles osas annab see end tunda kõige valusamini Kesk-Kanadas, eriti aga Ontarios.

Töökohtade kaotusega tuleb tegemist teha 36-l tööstusliigil, asukohaga enamasti Ontarios ja Quebecis. Peamiselt kummi- ja plastikatööstused, naha- ja tekstiiltööstused, kudumis-, keemia- ja elektritarvete valmistamise tööstused.

Erilist muret Ontario peaministrile teb siinne autotööstus. Autopakti alusel toimub autode müük ilma kaitsetollideta kokkulepitud kvoota osas. See on 46-miljardiline tööstus ja on üks kolmandik kogu Kanada kaubanduslikust läbikäigust ameeriklastega.

Näib, et Kanada finantsasutuste esindajad pöördusid tagasi tühjade kätega Washingtonist. Kanada erapankadel ja usaldus- või trustkompaniidel on ees oodata palju tugevamat konkurentsi omal maal Ameerika finantsasutuste poolt. Samal ajal kõik sarnaste Kanada finantsasutuste aktsiad on ülesostetavad väliskapitali poolt, ilma et valitsus saaks pidurdada nende ülevõtmist. Siinjuures aga meie oma pankade tegevus Ameerikas jääb alluvaks Ameerika seadustele.

(Järgneb)

Mõlemapoolne nõusolek on antud, et esimesed kaitsetollid tulevad kaotamisele või vähendamisele juba 1. jaanuaril, 1969. Erandi moodustavad rauatooted.

„On alanud lahing vabakaubanduse pooldajate ja vastuseisjate vahel," ütles kõneleja. „Kaalul on praeguse valtisuse tulevik, sest sellise lepingu tagajärjed on väga kaugele ulatuvad." Uusdemokraatliku partei juht Ed. Broadbent läks isegi nii kaugele, et nõudis valimiste väljakuulutamist. Liberaalide juht Turner kutsus kokkulepet pärandi mahamüümiseks ameeriklastele.

Reaktsioon on väga suure amplituudiga — Briti-Columbias on selle poolt 55%, kuna Ontarios on see ainult 35%. Kanada Tööliste Kongress on 100% selle vastu, väites, et töölised kannatavad kõige enam kuna USA lõunapoolsetes osariikides on tööjõud palju odavam.

Mag. Avo Kimmel loengut pidamas. Foto – O. Haamer

Endised õpilased koos õpetajaga Vändra Gümnaasiumi 65. aastapäeva tähistamisel Torontos, 10. okt. Istuvad: Heldi Vastopä (Kull), Salme Siirdmaa (Ester), Juta Järv (Mets), Linda Tammela (Adamson), piiskop Karl Raudsepp, pr. Raudsepp, Aino Lukk (Vain), Inge Kuutan (Jürisson), Vaike Sprague (Jensen). Seisavad: Endel Pool, Vaiki Melts (Martinson), Leida Radosavljevic (Niinemäe), Ellen Lepiksaar (Karklin), Endel Ainsaar, Magda Järviste (Sahk), Lehta Männik (Ennist), Mare Laan (Paalse), Anette Koppel (Reimann), Meeri Jänes (Koppel), Lembit Jänes, Elma Vaino (Koppel), Silva Pool (Johanson), Arnold Kontus, Jaan Kuutan, Heino Toome.

Masterdown
a family tradition

Tee ne udusulgtekke, pat u, ka 100% villaseid tekke ja madratsi katteid.

MEIE TÖÖTLEME ÜMBER TEIE VANU SULGTEKKE!

TORONTO 2311 Bloor St.W. at Windmere 763-7326	DOWNSVIEW 4544 Dufferin St. South of Finch 665-8855	THORNHILL 16 Spinnaker Way E. of Keele on Langstaff 738-0555
SCARBOROUGH 1884 Kennedy Rd. at Ellesmere 297-0359	WHITBY/OSHAWA Whitby Mall Dundas & Thickson 571-1933	BARRIE Kozlov Centre Cundles & Bayfield 728-9636

Pensionäride koosviibimine „moenäitusega"

Neljapäeval, 12. nov. toimunud Pensionäride Klubi koosviibimine oli pettumuseks neile, kes tõlgendasid sõna „moenäitus" ilma jutumärkideta. Moenäituse asemel oli „näitus" Küla Kaja orkestri poolt A. Tuvikese juhatusel esitatud üldtuntud populaarsete laulude sõnades kirjeldatud või nimetatud karakterkujudest. Teadustajaks oli Friida Terts.

Eeskava algas hoogsa „Poiste tantsuga" orkestrilt, millele järgnes „Sauna taga tiigi ääres", kus Miku ja Manni kehastajateks olid Agnes ja Marta. „Võluvat neidu" kehastas Friida valsihelide „Roosiaias kõndis võluv neid" saatel. Leeni ja Konrad armastajapaarikesena jalutasid lavale valsihelidega „Kesk õitsvaid lilli".

Elumeest ja joodikut kehastas Liisi. Talle õhutajaks oli saatemuusika „Joo, joo, sõbrake, joo . . ."

„Minu peig on kalamees" saatis kalamees Liisit, kel õnge otsas siples suur kala.

„Nii laulvad meremehed" tõi lavale kiikriga kapteni, keda kehastas Helle. Meerile kui lauljatarile, juhtis tähelepanu „Kuula, kui naabri Mari laulab". Postipoissi Elfriedet saatis rahvaviis „Ma olin väike postimees".

Vanaema Elli Pargipingil jalgu puhates kuulis vokivurinat laulus „Eidekene ketrab, eietab lõnga . . ." ja loovutas siis pingi kodutule Rändurile, Tuulele. Saatemuusikaks A. Reiseri „Kui rändajalt ma küsin „Kust tuled sa?""

„Meie koome kangast villasest lõngast" esitasid kõik karakterkujud ühiselt lauldes ja tantsides, lõpetades 25 min. kestnud ettekande.

Ettekandele järgnes palvus õpetaja Elmar Pähnalt.

Peale kohvijoomist „Küla Kaja" orkester A. Tuvikese juhatusel mängis igale maakonnale ühe loo. Harjumaale mängiti ja lauldi „Kalevite kants" ja Pärnumaale „Vändra polka", siis katkestati see ettekanne, kuna oli saabunud „salajane" teade, et koosviibimisel on kaks isikut, kes hiljuti tähistasid juubelisünnipäevi, nimelt Renate Sõrra ja Jako Luide. Neile lauldi „Palju õnne teile" ja „Me soovime õnne ja rõõmu" ja hüüd „Me soovime tervist ja jõudu!"

Jätkates laule maakondadele, lauldi Mulgimaale „Viljandi paadimees", Läänemaale „Sääl, kus Läänemere lained laksuvad", Hiiumaale lauldi alles hiljuti Hiiumaale loodud uut laulu, Tartumaale lauldi muidugi „Sääl, kus Emajõgi voolab", Saaremaale „See Saaremaa on üks väikene maa", Järvamaale „Eesti on mu isamaa", Võrumaale K.A. Hermanni „Minge üles mägedele" M. Veski sõnadega, Valgamaale lauldi ja mängiti „Sääl, kus rukkiväli" ja Petserimaale lauldi muidugi „Setukõsõ sõitsivä".

Kõigile maakondadele lauldi ja mängiti veel „Sa oled nii armas mulle" ja „Kas tunned maad, mis Peipsi rannalt . . .", lõpetades L. Koidula loodud lauluga „Isamaa hiilgava pinnala paistab . . ."

Klubi esimees, F. Terts tänas kõiki esinejaid, eriti aga „Küla Kaja" orkestrit ja ta juhti August Tuvikest, õpetaja E. Pähna, perenaisi ja eriti rohkearvulist koosviibijate hulka.

Järgmine üritus, jõululaat, 29. novembril. Klubi Jõulupuu on 17. detsembril.

„Küla Kaja Orkester" esinemas pensionäride koosviibimisel. Vasakult — R. Väikemäe – akordion, A. Alesiikannel, R. Lall – bariton, V. Pormeister – akordkannel, H. Teder — akordkannel, H. Riko – el.kitarr, V. Melts – akordkannel, V. Migur – kitarr, orkestrijuht August Tuvikene – akordion või viiul, F. Saarni – kitarr, A. Hütt – viiul. Varjatud, orkestrijuhi taga pr. Tuvikene – sopran. „Näituse" karakterkujud. Vasakult: Teadustaja – Friida Terts, Miku (Agnes), Manni (Marta), vanaema (Elli), kalamees (Ellen) võluv neid (Friida), armastaja (Leeni), postipoiss (Elfriede), olumees (Liisi), lauljatar (Meeri). Foto – O. Haamer

Sport

Soome-eestlane „Bodybuilding'u" maailmameister

STOCKHOLM (EPL). Antwerpenis Belgias toimunud maailmameistrivõistlustel keha-arendajatele — üldiselt tuntud kui bodybuilding — tuli, nagu teatab „Helsingin Sanomat", esimeseks ja sellega maailmameistriks praegu Soomes elav ja soome kodanikuna võistlev Olev Annus, elukutselt võimlemisõpetaja.

„Bodybuilding'u" maailmameister Olev Annus.

Olev Annus tuli abiellumisega a. 1984 Soome ja on praegu õpetaja Riihimäe spordikoolis. Kodumaal Tallinnas oli ta treener „keha-ehitamise" erialal, tegelikult on ta väljaõppinud vesiehitusala insener. Annus on 35-aastane — sündinud a. 1951 Kohtla-Järvel.

Enne Soome asumist oli ta viiekordne N. Liidu meister keha-arendamise alal ja möödunud aastal saavutas ta Poolas Euroopameistri tiitli.

Olev Annus on treeninud alates 16-aastaselt, võttis 20 aastat aega maailmameistriks saamiseks. See polnud kerge — lihaseid tuli demonstreerida ligi kaks tundi.

Olev Annus elab üksildast elu, valib väga oma toitu, tal pole sõpru ega tüdrukut. Kurdab, et ei oska enam ühtki keelt. Soome keelt räägib eesti murrakuga, eesti keelt juba soome keelega segamini.

Ta kehas on vaid 2-3% rasva, tavalisel mehel 10-15%. Tuleb süüa palju valkaineid ja hoiduda alkoholist. Selle ala maailmameistritiitlit ei panda palju tähele, ajakirjandus ei kirjuta. Oleks olnud suusataja või kergejõustiklane . . .

Eestlastel olid kanged jõu- ja muidugi ka musklimehed Lurich, Jaago, Palusalu jt. Nendele olid musklid ainult vahendiks, tööriistadeks. Keha-ehitajatele on musklite väljanägemine peaasi. Kordagi pole juttu, mida Olev Annus nende lihastega suudaks ära teha . . .

Dr. T. KUUTAN
UUS AADRESS
1703 Victoria Park Ave.
Scarborough, Ontario M1R 1R9
Tel. 751-6141

Otsime
LAPSEHOIDJAT
kahele tütarlepsele (3 ja 5) teisipäevast reedeni.
St. Clair ja O'Connori rajoonis.
Tel. 759-3276 õhtuti.

Eksitusi

„Meie Elu" 12. nov. numbrist on lhk. 4 moenäituse pildi allkirjas välja jäänud kolm nime. Järjekord nimistus peab olema . . . Linda Kukk, Tiina Kaunismaa, Marta Tiido, Linda Kook, Tanya Henley. Palume viga vabandada.

Eksitus on juhtunud „Meie Elus" nr. 46 Majandusklubi loenguga seotud pildi allkirjas. Esireas kolmas on V. Loit ja neljas A. Kimmel, kes oli lektor.

Eksitus mõõtudega on juhtunud „Meie Elus" nr. 45 artiklis „Elamistingimustest Eestis", kus teises lõigus trükikojas pinnamõõdu rm (ruutmeeter) ette oli tekkinud arv 2. 12 kopikat kuus maksab rm, mitte 2 rm. Sama 2 tuleb kustutada ka mujal ja Tallinnas piisab elamispinda 17 rm elaniku kohta, mitte 15.

KÜTTED ja TORUTÖÖD
ROLAND KULLIK
275-1280

Kitcheneri Eesti Seltsi pidu Seedriorul

Oli laupäev, 24. okt.: Eesti Selts Kitcheneris sügispidu Seedriorul. Juba eelmisel õhtul olid nobedad käed seadnud saali pidurüüsse, oli vaid veel oodata õhtut, mil saabuvad pidulised ja harukordsed esinejad, Toronto Meeskoori ansambel. Varakult enne peo algust saabusidki esinejad läbi sügisvihma kohale, kus neile pakkus lahkesti oma suvila harjutamiseks Meeskoori toetajaliige Raimond Vist. Sääl oli mõnus end soojendada küdeva kamina juures kohvitassi ja suupistetega, kuid selle hea olemise rikkus armutult koorijuht Charles Kipper ehk Charlie, pannes neid harjutama ikka uuesti üle ja üle, kuigi kuulduste järgi olevat mehed laulnud peaaegu suvila katuse lendu.

Kitcheneri peod on alati olnud hästi korraldatud, rahvarikkad ja hästi lõbusad. Seekord varjutas peotuju kurb sõnum Kitcheneri seltsi juhatuse liikme Arnold Teerni äkilisest surmast, mis vähendas ka peoliste arvu.

Peo juhatas sisse seltsi juhatuse liige Ilmar Jõgi, tervitades peolisi ja esinejaid ning soovides kõigile head peotuju. Peale avavalssi asus kohtadele kolme ja poole kordne kvartett ja koos oma juhi Charliga klaveril kõlas hoogne „Rõõmsad laulumehed", pannes unustama väljas vihmast tilkuvad puud ja manades silme ette kauni kuldse sügisolduse. Järgnesid Jüri Mandre „Neidised kirjukleidised" ja „Lõikuskuul". Selles laulus oli nii palju õrnust et kogu kuulajaskond leidis, ta kindlasti tuleb, tõendades oma veendumust lakkamatu aplausiga. Mehed ei olnud kitsid ja andsid võimaluse seda laulu veelkord nautida. Veel laulis ansambel tuttava „Hele täht" ja Roman Toi seatud „Joomalaul" ja „Humoresk". Neist viimane oli näide, kuidas huvitava seade ja klaverisaatega saab teha tavalisest naljalaulust, oli see ju „Uhti uhti uhkesti", väga nauditava laulu esinemiseks. Publiku nõudel esitati lisapalaks „Mu armas isamaa". Meeste laul oli hästi ette kantud, millele aitas kaasa ka veel saali hea akustika.

Lõbusa tantsuhoo lõi Georg Iltali orkester täites pea tantsupõranda. Loterii võidud tõmbas välja Mai Kipper, olles küll kitsi oma abikaasa vastu, kes tühjendas peaaegu pooled loosianumad, sellevastu naeratas õnnejumalanna väga lahkesti Meeskoori esimehele Heikki Paarale.

Veel praegugi heliseb kõrvus see nii õrn ja ka nii võimas meeste laul. Võib-olla suurtes keskustes, nagu Toronto, on sellega harjutud ja see on tavaline, kuid väikeses keskuses on selline eeskava haruldus. On eriti tänuväärne, et nad sellise halva ilmaga võtsid vaevaks nii kaugele külakosti tooma tulla.

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused, testamendi-päranduse ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused ncortele ja teistele eesti organisatsioonidele
Eesti Sihtkapital Kanadas
kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

PIKA PIINARIKKA HAIGUSE JÄRELE LAHKUS MINU UNUSTAMATA ARMAS ABIKAASA, EMA JA MINIA

MARGARET-ANN PUKONEN

sündinud 18. detsembril 1944 Inglismaal
surnud 12. novembril 1987 Torontos

Mälestavad valusas leinas

abikaasa ERKKI lastega
ämm ESTER abikaasaga

OOTAMATULT SUIKUS IGAVESELE UNELE ARMASTATUD

EDUARD VÕSU

sündinud 24. septembril 1914 Peterburis
surnud 11. novembril 1987 Pictonis, Ontarios

Sügavas leinas

Kalla kallis isa käsi
rahu minu südame.

abikaasa HELEN

TOOMAS HELLAT'it

sündinud 28. novembril 1920 Tallinnas
surnud 13. novembril 1987 Tallinnas

mälestab

PEREKOND

MEIE ARMAST ISA

EDUARD VÕSU

sündinud 24. septembril 1914 Peterburis
surnud 10. novembril 1987 Picton, Ontarios

mälestavad armastuses ja leinas

tütar HELEN
poeg ANDRES

MÄLESTAME LEINAS ARMAST SÕPRA

VÄINO VEEMEES't

Avaldame kaastunnet abikaasa ANNE'le
ja vendadele

MARTA R. KRÜÜNER
ESKO ja IRENE PÕLDSAAR

EDUARD VÕSU

mälestavad leinas

ENDEL ja LOORE VAHI

ARMAST

EDUARD VÕSU

mälestavad kurbuses

LENNART KADAK
DAGMAR ja EERIK KOKKER
SYLVIA ja TEET KOPPEL
FRED LANGVEE perekonnaga
REA ja JOHN LEMBERG
OLLY ja AXEL MUUL
ILSE ja VOLEK NYBERG
NORA ja HERBERT RAUD
HILJA ja HARALD TAMM

LAHKUS SÕBER JA KAASMAALANE

VÄINO VEEMEES

Mälestavad leinas ja avaldavad kaastunnet
abikaasa Annele

HILDE ja ALFRED KAARSOO
ARNOLD KOPPA
HILJA ja STEEVEN SONYA
HILDA ja HARRY MELTS

ARMAST SÕPRA

EDUARD VÕSU't

mälestavad leinas

OTTOMAR KESS abikaasaga
OSKAR KIRVES abikaasaga

LAHKUS MEIE KAUAAEGNE SÕBER

EDUARD VÕSU

Mälestavad leinas

ERIKA ja ALFRED KURLENTS
ANTS LAUR
EO SAATRE
MARJE ja LEX SOOM
HILJA ja INNAR TEOSE

LAHKUS MEIE ARMAS PEREKONNASÕBER

VÄINO VEEMEES

sündinud 3. märtsil 1919 Sangastes
surnud 7. novembril 1987 Vancouveris

Mälestavad leinas

ERNA LAANEMÄE
MART LAANEMÄE

OMA ARMAST VILISTLAST

EDUARD VÕSU

sündinud 24. septembril 1914 Petersburgis
surnud 11. novembril 1987 Milfordis

mälestab sügavalt leinates

EESTI ÜLIÕPILASTE SELTS

KAUAAEGSET SÕPRA JA KAASVILISTLAST

EDUARD VÕSU

mälestavad leinas

A. KÜLM
S. VEIDENBAUM
A. GRÖNBERG
E. LEETMAA
R. KAIMRE

KURBUSES LEINAVAD SÕPRA JA RISTIISA'

VÄINO VEEMEES't

perekond A. ARIKE

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002

ARMAST

VÄINO VEEMEES't

mälestab

ERDI ja MAIMU KÄÄRMANN perekonnaga

NÄDALAKROONIKA

● Moskvas avaldatud andmed Nõukogude Liidu majandusliku arengu kohta näitavad, et üleliiduliselt on produktsioon 9 kuu jooksul tõusnud ainult 2,4 % plaanis ettenähtud 4,1 % asemel. Eriti on plaanist maha jäänud põllumajanduslik toodang. See mahajäämus pannakse nüüd osaliselt halva ilmastiku arvele.

● Hiina kommunistlikus parteis viidi peetud kongressil läbi partei tunduv noorendamine. Koos partei esimehe Deng Xiaopingiga astus kohtadelt tagasi ka mitu teist vanemat tegelast. 18-liikmelisse poliitbüroosse valiti 7 uut liiget ja tugevavõimulisse Alatisse Komiteesse neli uut liiget. Alatise Komitee liikmete keskmine vanus langes 78-lt 63 aastale.

● Ühendriikides lahkus kauaaegne kaitseminister Caspar Weinberger perekondlikel põhjustel omalt kohalt. Uueks kaitseministriks nimetas president Reagan senise rahvusliku julgeolekunõuniku Frank Carlucci, kellest arvatakse, et ta jätkab Weinbergeri kaitsepoliitikat, olles nn. tähtede sõja strateegia toetaja relvastuse alal.

● Lõuna-Aafrikas vabastati vangistusest Aafrika Rahvusliku Kongressi juhtiv jõud Govan Mbani ja veel mõned teised kauaaegsed vangid. Mbani oli vangis viibinud 23 aastat. Arvatakse, et Mbani ja teiste vabastamisele järgneb varsti ka mustade Rahvusliku Kongressi liikumise juhi Mandela vabastamine.

● Kanadas külaskäigul viibinud Poola balletitrupist hüppas ära 5 tantsijat, paludes asüüli — üks maisballeriin ja 4 meestantsijat. Ärahüpanud poolakad avaldasid lootust, et nad pääsevad tantsijateks Kanada balletikompaniisse.

ARMAST

EDUARD VÕSU't

mälestavad leinas

ETHEL ja HARRY SEPP
LEENA ja LOZH JOHNSON
JAAN SEPP

ARMAST ONU

EDUARD VÕSU

mälestavad

REET MC GOVERN perekonnaga
TÕNU VÕSU perekonnaga

ELEKTRIK
igasugused elektritööd, paranduced, uuenduced, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

JUURDEEHITUSED
ja
REMONTTÖÖD MAJADELE
(tasuta oelarve)
NARVA CONSTRUCTION
tel. 427-7010 — igal ajal
E. VERDER

BON AIR APPLIANCE SERVICE
PARANDAME
külmutuskappe ja pliite — igat liiki
☆ 31 aastat tööpraktikat ☆
Tel. 533-9334 — Peter

OOTAMATU SURMA LÄBI LAHKUNUD UNUSTAMATUT ARMAST ABIKAASAT, POEGA, VENDA JA ONU

DR. RANDAR RAUD'a Phd., MD.

sündinud 10.12. 1941 Tallinnas
surnud 10.11. 1987 Doylestownis, Pa.

mälestavad sügavas leinas

ABIKAASA
VANEMAD
ÕDE perekonnaga
SUGULASED Rootsis ja Kodu-Eestis

MÄLESTAME LEINAS

dr. RANDAR RAUD'a

Meie südamlik kaastunne Norale ja Herbertile

LAINE ja HEINO
ANNI ja ELMAR
LEENU ja ERIK
ENDEL
HILJA ja HARALD
SIINA ja HERMAN

LEINAME KOOS NORA JA HERBERTIGA

RANDAR RAUD'a

ja avaldame nendele sügavat kaastunnet

HELMI ARVO
DAGMAR ja EERIK KOKKER
SYLVIA ja TEET KOPPEL
LAINE ja FRED LANGVEE
HERTA MERILO
KERSTI ja MARTIN PUHVEL
MEETA PUHVEL
SALME ja ERNST TIIVEL

VARALAHKUNUD

dr. RANDAR RAUD'a

mälestavad kurbuses ja avaldavad südamlikku kaastunnet Norale, Herbertile ning Kristale perega

HILJA ja HARALD TAMM
HEIKI TAMM perega
ALLAN TAMM

Dr. RANDAR RAUD

Sügavaim kaastunne Norale ja Herbertile poja kaotuse puhul

HILMA ja ARNO AARMA
HALDI ja KALLE VIIRES
HILLE VIIRES-SUTT

ÕNNISTET UND ARMAS

LILLI TRUUPERE

Mälestab leinas

ELMAR TANI abikaasaga

LAHKUSID IGAVESELE RAHULE KOLLEEGID

agr. JULIUS KASS

sündinud 16. novembril 1901 Lätis
surnud 16. juunil 1987 Charlottetownis, P.E.I.

agr. VÄINO VEEMEES

sündinud 3. märtsil 1919 Sangastes
surnud 7. novembril 1987 Vancouveris

Mälestab

EESTI AGRONOOMIDE KOONDIS KANADAS

MÄLESTAME KURBUSES

JAANUS ÜLAVERE't

ja avaldame südamlikku kaastunnet abikaasale

MIRA ANDRESEN
HILDA KAUN
MARGARETE PÄÄSUKE
TOOMAS PÄÄSUKE
ERNA VISMAN

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
UUS ASUKOHT
6150 Yonge St.
(Goulding Ave., lõunapool Steeles)
Willowdale
221-1159

LAHKUS IGAVESEKS ARMAS HEA SÕBER

ELISABET PAUL

Loinab kurbuses

LIISU LAAS abikaasaga

SURNUTE PÜHAL MÄLESTAME LAHKUNUD JUTLUSTAJAID

VILLEM HÕBE
KRISTJAN VÄHEJAUS
OSVALD MEDRI
OSVALD ÕUNPUU
VALTER JÄÄGER

Õndsad on surnud kes Issandas surevad.

VÕÕRSIL ASUV EESTI BAPTISTIDE KESKKOONDIS

OOTAMATULT LAHKUNUD
UNUSTAMATA KALLIST SÕPRA

MAIE GRAY'd

leinavad kurbuses

RETE
LEILI
LINDA

ÕNNETU SURMA LÄBI LAHKUNUD ARMAST

MAIE GRAY'd

mälestavad

VOLDEMAR KANGRO abikaasaga

VAIMULIKUST PERSPEKTIIVIST

Inimlik tarkus annab meile suure „mina" — Usk Jumalasse juubeldava südame!

Apostel Paulus ütles: „Minu kõne ja minu jutlus ei olnud inimliku tarkuse meelitavais sõnus vaid Vaimu ja väes osutamises, et teie usk ei oleks inimeste tarkuses, vaid JUMALA VÄES."

1. Korintlastele 2: 4,5

ARMAST ISA, VANAISA JA ÄIAPAPAT

ALEKSANDER KUUDRE't

sündinud 17. mail 1906 Tallinnas
surnud 29. oktoobril 1987 Vancouveris

mälestavad sügavas kurbuses

tütar TAIMI LAUBA abikaasaga
tütar TIIU FEIRN abikaasaga
lapselapsed
TOIVO LAUBA abikaasaga
ALAN LAUBA
FRED FEIRN
DAVID FEIRN

ARMAST SUGULAST JA RISTIPOEGA

TOOMAS TOMASSON'i

sündinud 28. juulil 1939 Viljandis
surnud 11. novembril 1987 Göteborgis

mälestavad

KALLE ja HALDI VIIRES
HILLE VIIRES-SUTT

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

- TEKSTIIL: linikud, sohva padjakatted jne.
- PUUST: seinataldrikud ja mitmesuguseid esemeid . . .
- HELIPLAADID ja KASSETID
- RAAMATUD (ka lastele)
- MAALID
- SEEBID
- KREEMID „Kamill"
- MASSEERIJAD „Rakuda"
- POSTKAARDID jne.

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

Meie Elu

ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatesson .... 141 Danforth Ave.
Viking Foods ..... 133 Laird Dr.
Nordic Distributing Co. ..... 836 Eglinton Ave. E.

THUNDER BAY
Finnish Book Ttore ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. ● Tellige ja lugege „MEIE ELU". ● Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $45.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. ● USA-sse 1 a. $50.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. ● Ülemeremaadesse 1 a. $55.00, 6 k. $30.00, 3 k. $20.00. ● Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $39.00, 6 k. $19.50, 3 k. $9.75. USA-sse 1 a. $48.00, 6 k. $24.00, 3 k. $12.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $93.00, 6 k. $46.50, 3 k. $23.25.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Palun saatke minule „MEIE ELU" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev: .....

.....
(Allkiri)

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St., Toronto, Ont.
M5B 2C7
Praost Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres.,
Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930,
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 22. nov. kell 4 p.l. SURNUTEPÜHA JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA. Laulab koguduse segakoor.

Pühapäeval, 29. nov. kell 11 h. ESIMESE KRISTUSE TULEMISE PÜHA KONTSERT-JUMALATEENISTUS skautlipkond „Kalevi" osavõtul. Orelikontsert – Lembit Avesson. Teenib õp. Elmar Pähn. Pärast jumalateenistust Kalevi lipkonna VANEMATEPÄEV.

Pühapäeval, 6. dets. kell 4 p.l. TEISE KRISTUSE TULEMISE PÜHA NOORTE JUMALATEENISTUS. Pärast jumalateenistust koguduse jõulupuu ja jõululaud.

Pühapäeval, 13. dets. kell 4 p.l. KOLMANDA KRISTUSE TULEMISE PÜHA KONTSERT-JUMALATEENISTUS. Vana-Andrese ja Peetri koguduste ühendkoorid esitavad dr. Roman Toi helitöö „Te Deum".

* * *

Koguduse segakoori harjutused esmaspäeviti kell 6.30 õhtul.

Pühapäevakool iga jumalateenistuse ajal. Leerieelsed iga hommikuse jumalateenistuse ajal.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud neljapäeviti kell 10–4.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: teisipäeviti 6–8 õ. ja neljapäeviti 4–8 p.l.

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto,
Ontario M4P 2L1
Õpetaja Andres Taul. Tel. 483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

SURNUTEPÜHA JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 22. nov. kell 4 p.l. Lahkunute mälestamine. Laulab ansambel.

NISTUSED pühapäeval, 22. novembril: kell 11 h., I jumalateenistus. Jutlustab õp. E. Heinsoo. Laulab Cantate Domino.

II JUMALATEENISTUS kell 6 õhtul. Jutlustab õp. A. Taul. Solist Õnne Laikve. Mõlemal jumalateenistusel teenivad mõlemad õpetajad ja on armulaud.

Pühapäevakool. Leeritund.

Esimesele jumalateenistusele järgneb PIIBLITUND – õp. Heinsoo teemal: „Ennustused Piiblis ja täideläinud ajamärgid".

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 29. novembril kell 11 hommikul. I Advent. Teenib õp. E. Heinsoo.

Teisipäeval, 24. novembril avatakse LASTE MÄNGUAED Peetri kiriku juures 1½ kuni 5-aastastele, kella 9.30 h.–4 p.l. Lõuna lastele. Lähemaks informatsiooniks: Adele Reitav, tel. 444-9090 või Adelaide Kriisa, tel. 461-3116.

INGLISKEELSED JUMALATEENITUSED ja pühapäevakool igal pühapäeval kell 9.30 hommikul.

Õp. A. Taul'i kõnetunnid kolmapäeva hommikuti kl. 9.30–12 päeval, neljapäeva õhtuti kl. 6–8. Muul ajal telefoni teel.

Õp. E. Heinsoo kõnetunnid esmaspäeval, teisipäeval ja neljapäeval kell 12–4 p.l.

KANTSELEITUNNID teisipäeviti kl. 10 h.–6 õ.; neljapäeviti kl. 12–3 p.l.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Lut. Kirik,
Bloor & Indian Rd.
Õp. T. Nõmmik
501 Davisville Ave., Toronto
M4S 1J2
Tel.: 483-2478 ja 1-527-0410

Pühapäeval, 22. nov. kell 5 p.l. SURNUTEPÜHA JUMALATEENISTUS armulauaga. Järgneb leeritund.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00-19.30 omas kodus 501 Davisville Ave., Toronto, ning igal esmaspäeval kell 18.00-19.00 Hamiltoni kiriklas, 3 Maplesside Ave. Hamilton, tel. 527-0410.

TORONTO EESTI SEITSMENDA-PÄEVA ADVENTKOGUDUS
804 Broadview Ave., Toronto
626-3417
(Bloor—Danforth liini Broadview allmaaraudtee trammipeatuse vastas, hispaanlaste kiriklas)

JUMALATEENISTUS igal laupäeval kell 9.30 h. ja kell 11 e.l. piiblikooliga. Kõik eestlased on kutsutud!

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645
Jutlustaja Allan Laur
72 Appleby Cres.,
Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6246

Laupäeval, 21. nov. kell 6 õ. koguduse 18. AASTAPÄEVA TÄHISTAMINE. Vaimulik kava ja koosviibimine.

Pühapäeval, 22. nov. kell 11 h. INGLISKEELNE JUMALATEENISTUS. Kõneleb misjonär Carl O. Hagwall. Duett – Ingrid ja Evert Söderholm. Lastekirik.

Kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanutele — A. Laur.

Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Misjonärid Brita ja Carl O. Haagwall. Valguspilte Chilest. Laulab naistrio. (Buss Eesti Kodust kell 1.15)

Pühapäeval, 29. nov. kell 11 h. ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb Alan Laur. Solist Marilyn Müller. Lastekirik.

Kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanuile – A. Laur.

Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Laulavad Leesmenti noored. (Buss Eesti Kodust kell 1.15.)

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough, Ontario
Tel. 698-7977 või 766-7853
kantseleis 921-9417

SURNUTEPÜHA JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 22. nov. kell 4 p.l. Lahkunute mälestamine. Laulab ansambel.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale
Ontario M2J 4T9
499-6488
Jaan Andreller
943 Broadview Ave., Toronto
Ontario M4K 2R3
429-7984

„VABADUSE KUULUTUS"
RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL
kell 3–3.30 p.l.
Laine pikkus 1270

Neljapäeval, 19. nov. kell 7.30 õ. ja laupäeval, 21. nov. kell 6.00 õ. Evangeeliumi Nädala koosolekud. Kõnelevad vennad Puu'd.

Pühapäeval, 22. nov. kell 10 h. ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb J. Andreller.

Kell 10.15 h. PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanuile ja noortele. Kell 11 h. lastele.

Kell 11 h. JUMALATEENISTUS. Kõneleb K. Raid. Laulab segakoor, pasunad. Surnute mälestamine.

Kell 6 õ. EVANGEELIUMI NÄDALA LÕPUÕHTU. Kõnelevad v. Puud. Solistid.

Laupäeval, 28. nov. kell 1–3 p.l. „VÄLISMISJONI-PÄEV".

Pühapäeval, 29. nov. kell 11 h. Lastemänguaia JÕULUKAVA.

Kell 4 p.l. ADVENT-KONTSERT.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941-4309
RR 5. Orangeville, Ontario

Pühapäeval, 6. dets. kell 2 p.l. JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Teenib ja jutlustab vaimuliku ameti kandidaat Johannes Järvalt. Laulab koguduse segakoor G. Raagi juhatusel.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 22. novembril kell 11 h. JUMALATEENISTUS. Teenib E. Saraoja.

Kolmapäeval, 25. novembril kell 6 õ. PIIBLIPALVETUND.

Pühapäeval, 29. novembril kell 11 h. Esimene Kristuse-tulemise Püha JUMALATEENISTUS. Teenib E. Saraoja. Ansambel.

TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUSE

LOTERII TEADAANNE

Võitnud on järgmised piletid: 33, 47, 96 ja 98 (sinine number), 13 ja 47 (punane number), 167 (roheline number), 49 (must number musta ristiga), 15 (sinine number sinise ristiga), 32 (punane number punase ristiga). Võitude kättesaamiseks palume helistada või tulla kiriku kantseleisse kantselei või õpetaja kõnetundide ajal.

Hõbedapalavik

Kuidas Toronto Jaagust sai Yukoni Jaak

Kullapalavik on aastasadu voolinud maailma nägu. Kolumbusest ja Amerigo Vespuccist saadik on Põhja-Ameerika värvikamad inimliikumised toimunud selle võrgutava maagiahnuse tõttu. Ehk kõige tuntum kullapalaviku näide on möödunud sajandi keskpaigal California avastamine. Kanadas toimus sajandivahetusel Dawsoni kullaleid mis on mõjutanud selle maapõuevaradest rikka riigi majandust. Kullakaevanduste hääbumisel hakkasid kuulsad Yukoni prospektorid ehk maapõuevarade otsijad, vahel ainult truu eesli abiga, muid mineraale otsima ning Kanada sisemaid vallutama. Tulemuseks oli, et leiti hõbedat, uraani, vaske, tina jne. Nende kaevandustega on Kanada maapõuevarade tootjana jõudnud maailma esirindele.

Alljärgnev on pildikene tänapäeva Yukonist, kohast kus võib ikkagi „üleöö" rikkaks meheks saada, koht kus looduse ning ilmastiku äärmused siiski otsustavad enamat kui moodne tehnoloogia oma masinatega võib tööd lihtsustada. Samaaegselt see on väikene vinjett sellest, kuidas Toronto puusepp sattus „prospektoriks" Yukoni, St. Cyr mägedesse ja kuidas ta langes hõbedapalaviku küüsi.

Tänapäeval ei ole enam tarvis aasta toidumoona ning elamistarbeid eesli selga laadida kui Yukoni sisemaad kutsuvad. Nüüd saab muidugi reisida palju kiiremalt ja mugavamalt lennukite ja helikopteritega. Samuti on muutunud töömeeste nõudmised, osaliselt ametiühingute mõjul, osaliselt ka selle tõttu et inimene on aastatega mugavamaks muutunud, nii et naljalt enam ei suvatse vabatahtlikult lageda taeva all kuuseokstel magada. Praegused Yukoni töölislaagrid võivad ollagi üsna luksuslikud, vahest on isegi mõnes võimalik satelliidi kaudu televisioonilaineid vastu võtta. „Playboy" maksuline kanal on muidugi väga populaarne . . .

Nii juhtuski et Toronto Jaagust sai Yukoni Jaak. Ühel Toronto mineraalkonsultant-firmal oli leping Yukonis hõbedauurimislaagrit rajada. Laagrit aga vaja ehitada. Puuseppa tarvis. Kuna Yukonis on ainult umbes 26.000 elanikku, pole alati võimalik palgata kohalikke töömehi. Peab arusaadavalt mainima et ilma kontaktideta Yukoni ei pääse. Mul aga koolivend geofüüsik, kes „õlitas" mulle neid raskemaid ühendusteid. Ja Yukon ootas.

YUKONI

Torontost Yukoni pealinna Whitehorse'i lend oli pikem kui oleks osanud ette arvata. Osaliselt oli muidugi mängus tegur, et lennuk päikesest väledam ja „sisemine kell" ei osanud kohaneda ajatsoonide läbimisega. Reisipalavik ja ärevus aitas kahtlemata kaasa.

Whitehorse'i jõudes aga ootas ees üllatuse võimalus. Sain enne lahkumist teada et üks endine „Miss Tallinn" oli suvetööl „valges hobuses". Mõtlesin, et üllatan teda eestikeelse telefonikõnega. Aga, nagu elus tihti juhtub, ei läinud kõik kava kohaselt — tema ema oli ette helistanud ja hoiatanud et olen teel. Ütelge veel et (kuri) kuulsus ei levi . . .

Kohale jõudes pidi kohe tööle asuma, ehitusmaterjal ja laagri varustus vajas inventuuri. Kui Yukoni mägedesse suveks tööle asud ja millestki puudu tuleb, siis ei saa just kohalikku lauahoovi või rauakauplusesse põrutada. Materjali kontrollimine oli põhjalik, ning kui kesköösel töö oli tehtud, olin arusaadavalt roidunud. Imelik oli äkitselt taibata, et väljas oli ikka veel valge. Need põhjamaa valged ööd on erakordsed küll, väikeseks, mõnusaks üllatuseks, kui neid enne pole kogenud. Taipasin et terve Yukoni suvi oli veel ees.

Palgaorjana pidin järgmisel hommikul kondid valu ja vaevaga kogu ma ning lennuväljale sammud seadma. Varakult sai DC-3 lennuk esimese laadungiga täidetud ja paraja pabinaga sisse ronitud — suund Junkers Lake International Airport. Koha nimi muidugi põliselanike nali. Junkers Lake oli ligem maakaardi koht meie lennuväljale. Ehk eksin kirjeldusega, kuna lennuväli too polnud. Lennuväli oli vaid pikk kiviklibune tee mis kadakatest puhtaks kitkutud ja bulldooseriga enam-vähem siledaks lükatud. Lennuvälja ametnikeks olid väikese varblase suurused Culicidae perekonna liikmed — näljased sääsed. Nendele oli vist varem teatatud meie kohalejõudmisest, kuna meid tervitas paras pataljon vereimejaid. Muidugi oli sääsemürk veel Whitehorse'is, ei saanudki noile tähtsatele ametnikele „kulpigi lüüa" kuna käed olid ametis kui Don Quixote tuuleveskid. Tõrjusime küll „piirivalvureid" kes vereproovi tahtsid võtta, aga kasu sest suuremat polnud. Vähemalt jäi hea tunne sellest elamusest, kuna tutvustasin sääskedele rootsilaua asemel „eesti lauda".

Sai sellegipoolest mingil moel lennuk tühjaks laaditud, ja hakkasime ootama helikopterit millega pidime laagripaigale pääsema. Ei pannudki alguses tähele kui helikopter ligines, kuna sääskede pirin summutas helikopteri mürina. Sain aru kah, et masina mürin sarnases väga sääskede häälega. Kust see Sikorsky ikkagi inspiratsiooni sai?

LAAGRI EHITAMINE

Laagrikohta jõudmine jääb vist eluks ajaks meelde. Ettenähtud paik oli kirjeldamatult kaunis. Olime mäenõlvakul, ümberringi kõrgusid vägevad lumemütsides mäemürakad ning all orus lookles jääväljadest jõudu saav vulisev ojake. Rohelust oli vähe, domineerisid kiviväljad, kuid ainult niiskemates kohtades kasvas sammal, kadakad ja hõre rohi.

Looduse ilu nautimiseks jäi aeg väheseks. Suvi Yukonis on päikeserikas aga lühikene. Arusaadavalt oli paras kiirus peal, et saaks laager valmis. Nädal aega oli ette nähtud olulisemate hoonete ehitamiseks. Siis pidid kõrgepalgalised spetsid — geoloogid, õhkijad, puurijad — kohale jõudma. Hiltonit nad muidugi eest ei oodanud, aga söögisaalid, käimlad, telgipõrandad, jne. pidid tähtsate tuusade jaoks valmis olema.

Vana halli habemega taadina on tore kirjeldada geoloogide kohalejõudmist. Jutt käiks umbes noomoodi: Meie helikopteri lendur oli naljahammas. Lendas laagrisse ja teatas et „lennuväljal" väikselt tegemist — lennuk poris kinni. Kuna alaline külmutus ehk „permafrost" ei luba korraliku vihmavee ärajooksu, oli lennurada äärmiselt porine ja lennuk olevat maandudes porri kinni jäänud. Helikopteri piloodi sõnade järgi polnud asi traagiline, kuna ainult väike Beechcraft lennuk olevat tähtsad mehed kohale toonud. Nii et poisid, visake labidad helikopteri kõhtu ja aitame lenduril olukorrast pääseda.

Leidsime eest aga DC-3 laadunglennuki mis telgedeni oli porri vajunud. Torontos on tihti tulnud autot lumehangest välja lükata, nii et kogemused olid olemas. Aga suurt lennukit välja kaevata, kui samaaegselt propellerid u. 100 km tuult taha lükkavad, — no see on hoopis teine ooper. Niisugune asi juhtub tihti Yukonis, talvel lumes, suvel poris, kuna lennuk on peamine sisemaade ühendus.

Laagrielu vajus pärast esimest nädalat rutiini. Hooned said viimistletud, varustusladu sai geoloogide soovide järgi ehitatud. Bay Streeti nemad just ei oodanud, aga ilmakindel pidi varustuskuur olema, kuna kaasatoodud raalid ja joonestusmaterjalid olid tähtsamad kui tööliste isiklik varustus.

INDIAANLASE SAUN

Yukoni põliselanikud moodustavad enamuse Territooriumi rahvastikust. Meilgi oli laagris üks indiaanlane õhkijana tööl. John Wayne'i filmide stereotüüpiline punanahk ta küll ei olnud, Mees oli särtsu täis, alati naeratus näol, sõbralikuks naljaks tihti valmis. Mina juhtusin kord söögisaalis mainima, et juuksed mul pikad, tahaksin et keegi mul kas või kausiga juukseid lõikaks. Sääsed hakkasid juustes pesitsema, arvasin, et kui mu lokid number nullile kärpida, oleks vereimejatest pääsu. Indiaanlane Willie oli kohe valmis Vidal Sassooni mängima. Mulle tuli vaimusilma ette pilt, et mees viib koduküla esimese eesti skalbi. Willie nägi näost kohe ära et kartsin Custeri saatust ja kukkus laginal naerma. Lubasin tal siiski käärid kätte võtta. Laagri üks naljakamatest momentidest toimus kui tõmmu, pikajuukseline Willie minu niigi lühikesi kiharaid osavalt lõikas ja kuidas kaastöölised teda ässitasid mult peanahka võtma.

Pärismaalastel oma saunakombed kah olemas. Willie tahtis kangesti sauna, või tema kultuuri mõistes, higikoda, püstitada. Saigi siis ühel õhtul pärast tööpäeva higikoda ehitatud. Põhimõte oli lihtne: — maa liigi onn sai ehitatud, madalad pingid sisse asetatud ja sügav auk koja keskpaika kaevatud. Infrastruktuur valmis, ainult väge oli vaja.

Väe sai muidugi ainult Yukonit tundes. Willie hakkas usinalt raudkive otsima, mida muidugi on seal jalaga segada. Ehitas siis vägeda tuleriida, mille keskele asetas kivivirna. Põletas seda tuld mitu head tundi kuni kivid keskel olid lausa, noh, tulipunased. Hõõguvad kivid näitasid teed kui me neid labidatega higikotta vedasime ja auku panime. Willie loitsus kividele mõned sõnad peale, piserdas veel kadakaokastega, ning olimegi higistamiseks valmis. Ja oli see alles higistamine! Willie viskas kividele tihti vett peale ja „suitsetas" meid kõiki peatselt saunast välja. Olin oma arust saunas „vana kala", aga niisugust sauna pole ma küll kogenud. „Willie" ise jäi tihti sauna mitmeks tunniks pärast seda kui kahvanäod sealt olid põgenenud. Muidugi peab lisama ,et indiaanlastel on higikoda rituaaliks mitte ainult mehisuse demonstratsioonina, vaid on ka usutavand. Higikojas puhastatakse nii vaim kui ka keha. Vanasti oli sõjakäikude ettevalmistuseks, tänapäeval loodetakse enam seda harmoonilist tasakaalu enese ja välismaailmaga.

Higikojas oli ette teada, missugust temperatuuri on oodata. Yukonis eneses polnud alati asjad nii lihtsad. Vahel oli tunne, et ilmastik olenes ainult vanajumala kapriisidest. 14. juulil pugesime telkidest välja ja leidsime eest talvise maastiku. Öösel oli lund sadanud, ja valge vaip kattis tuttava maastiku. Tirisime kampsunid selga ja müttasime tööle. Ja järgmisel hommikul järgmine nöök — 31°C, ja ei pilvegi taevas, tunne nagu oleks ühe päevaga reisinud Yukonist Sahaarase.

PROSPEKTORIKS

Nõnda need töölaagri päevad kulgesid. Ilmad olid muutlikud ja töögi pani uue pale ette. Kui ehitustöö oli tehtud, siis pandi mind tööle geoloogi assistendina. Siis langesingi hõbedapalaviku ohvriks. Osa tööst nõudis pesuehtset prospektimist. Geoloogid oma raamatutarkuse ja raalioskusega oskasid ette näha maagisooni. Haritud mehed aga musta tööd ei tee, nii saadeti puusepad haamrite ja kirkadega mäenõlvakutele haritlaste teooriaid tõestama. Ei oskagi kirjeldada seda elamust kui esmakordselt „avastasin" hõbeda- ja tinamaagi soone.

California ja Dawson City kullatuhin oli kohe arusaadav. Poisid! Siin on raha! Muidugi, tänapäeval asjad niivõrd lihtsad pole, leiust üksi ei piisa, peab maaki siiski maapõuest eraldama. Ajaloolistest kullahullustest saan väga hästi aru.

Yukon on niivõrd rikas maa-ala, et on omaette kurb teada kuidas on reaalne pilt Yukonist.

Enamik rahadest mis Territooriumis teenitakse maapõuevaradest läheb kas Vancouverisse või Torontosse. Suured firmad kes omavad kaevandusettevõtteid „vooderdavad oma taskuid". Yukon on tänapäeval peaaegu välishoolekande riik. Möödunud aastal oli Territooriumi majanduslik eelarve u.$287 miljonit dollarit, millest $187 miljonit tuli Ottawast. Poliitilise olukorra jälgija see puusepp pole, aga paistab et hiljutine Meech Lake kokkulepe ei anna Yukonile võrdset õigust samal astmel kaaslastega Kanada majanduspildis. Jaagu suvi Yukonis andis talle tugeva tunde, et Yukon, ta elanikud ja erakordne loodusevõlu väärivad vähemalt taotlust olla samal pinnal kui Kanada põhiseadusega on lubatud teistel provintsidel.

Kui keegi kahtleb — põrutage ise Yukoni, kas ringreisi bussiga, või nii nagu süda lustib. Hõbedalaagris pole vaja töötada, et õiget Yukoni vaistu saada!

YUKONI JAAK

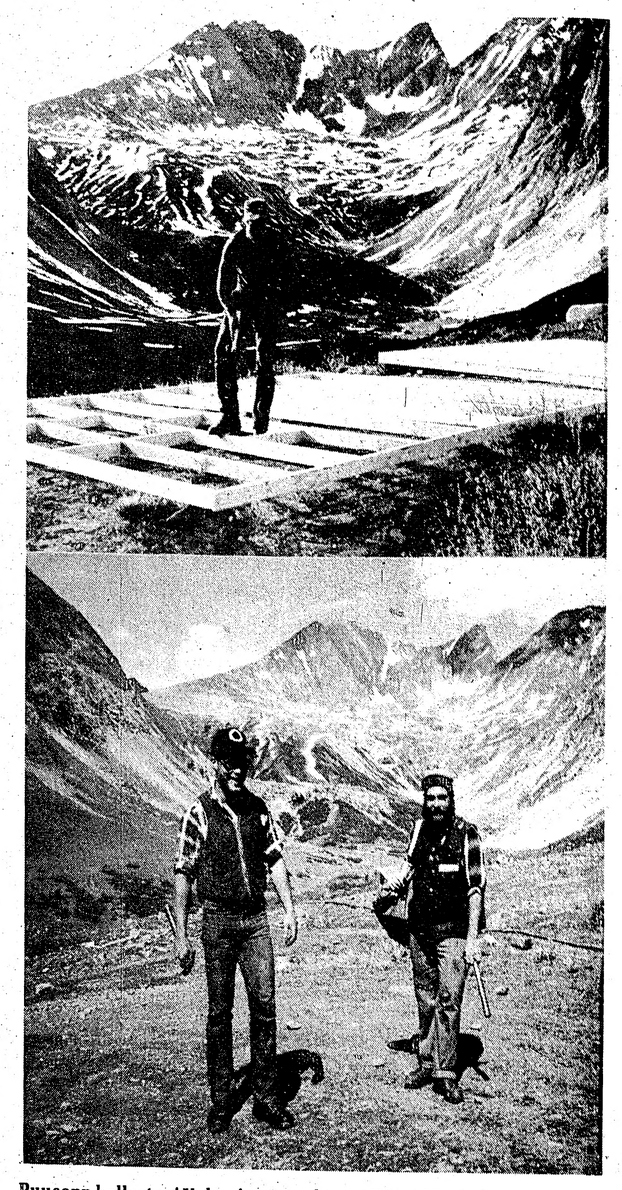

Puusepp kellest sai Yukonis prospektor. All – teel hõdedat otsima.

JOHN E. SOOSAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 1202, 181 University Ave., Toronto, Ontario, M5H 3M7
Tel. 864-0099

Keller's — Old Country Gourmet Food
Don Mills Centre · 445 · 1620 — Thorncliffe Park · 421 · 4325

NEILE, KES SOOVIVAD PARIMAT

SUURES VALIKUS SAADAVAL

Värsked lihatooted, pardid, haned, kalkunid, suitsuvorstid, -singid, -lihad, kondiitri- ja pagarisaadused jõulustollenit, piparkoogid, jõulushokolaadid, importeeritud jõulu- ja muud shokolaadid ja maiustused ja palju muud.